

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 grupp

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 13 (12.338)

Trst, četrtek, 16. januarja 1988

Ob vztrajnih govoricah o skorajšnji vladni krizi

Danes zaupnica vladi o verouku

SANDOR TENCE

RIM — Craxijeva vlada tvega politično krizo zaradi spornega vprašanja poučevanja verouka na šolah. V torek zvečer je vse kazalo, da so petstrankarski zavezniki ob odločilni podpori komunistov že na zelo dobri poti za kompromisno rešitev celotne afere, ki bi po eni strani odprla pot kolikor toliko koreniti reviziji sporazuma med vlado in škofovsko konferenco, po drugi pa le navidez podprla ministra za šolstvo Falcuccijsvo, dejansko pa pospešila njen odhod iz vlade. Kompromisne rešitve pa po večeršnjem razburljivem poteku dogodkov ne bo in zato je moral Craxi včeraj popoldne sklicati izredno vladno sejo, zvečer pa na hud pritisk Krščanske demokracije zahtevati od poslanske zbornice zaupnico, ki jo bodo poslanci odobrili (ali zavrnili) danes pozno popoldne. Vlada tvega krizo, ker so liberalci sinoči dali vedeti, da ne bodo podprli resolucije, ki so jo na Craxijev in Forlanijev pritisk podpisali načelniki KD, PSI, PRI in PSDI.

Dogodki v poslanski zbornici so se včeraj vrstili kot na tekočem traku in res ni kazalo, da nam bo politična kronika privoščila toliko presenečenj. Predstavniki vladne večine in komunistov so se v jutranjih urah že neformalno sporazumeli za skupni dokument, ki bi uvedel nekatere temeljne popravke v protokolu o poučevanju verouka, kot npr. možnost, da se za versko vzgojo izrečejo višješolci in ne njihovi starši in da se ta predmet uvrsti na začetek ali konec pouka. Zbornica bi omenjeni dokument gotovo odobrila s široko večino glasov (proti so se izrekli le radikalci, demoproletarci in neodvisni levicariji), vso zadevo pa je zakomPLICIRALO dejstvo, da bi morali poslanci zatem oceniti še nezaupnico Falcuccijsvi, ki jo je predložila neodvisna levica, podpisala pa kar dvesto predstavnikov vseh strank, z izjemo KD in MSI. Kot predvideva pravilnik mora glasovanje o nezaupnici ministru potekati tajno

in sodeč po vzdušju v sejni dvorani je bila v tistem trenutku politična usoda Falcuccijsve že zapečatena, tudi zato, ker so bili običajni prostostrelci KD že na preži.

KPI kljub sporazumu z večino ni mogla »svetovati« svojim poslancem, naj podprejo ministra, tega pa niso mogli narediti niti PSI, PSDI, PRI in PLI, saj so tudi mnogi njihovi poslanci, sicer v osebnem imenu, podpisali zahtevo po nezaupnici. V takem razmerju sil se je KD znašla popolnoma osamljena, zagrozila celo z odstopom iz petstrankarske večine ter v zgodnjih popoldanskih urah zahtevala (in dosegla) izredno vladno sejo. Govori se, da je Craxiju telefoniral sam De Mita iz Srednje Amerike, kjer je na turneji in mu v ostrih tonih dejal, da je mera polna in da bo KD, če ne pride takoj do razčiščenja, sprožila krizo, ki bi v teh okoliščinah privedla do predčasnih volitev.

Na vladni seji je nato res prišlo do razčiščenja, ki ga je zahteval sekretar KD, Craxiju pa so tedaj nepričakovano zmešali štrene liberalci, ki so sporočili, da se ne strinjajo z novim dokumentom večine (tokrat brez KPI) in prepustili vso odločitev današnjemu zasedanju strankinega vodstva. Obstaja tako stvarna mož-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Odprtje sodnega leta v Trstu:
poudarek na avtonomiji sodstva

NA 4. STRANI

Na predvečer obnovitve ženevskih pogajanj SZ-ZDA

Novi razorožitveni predlog Gorbačova

MOSKVA, WASHINGTON — Na predvečer obnovitve ženevskih pogajanj med obema svetovnima velisilama o omejevanju jedrskega orožja, je sovjetski voditelj Mihail Gorbačov med svojim sinočnim televizijskim govorom poudaril, da je Sovjetska zveza nadaljšala moratorij o jedrskih poskusih za nadaljnje tri mesece. Generalni sekretar KP SZ je še dodal, da bo skušala SZ uresničiti ambiciozen program o popolni odpravi jedrskega orožja po vsem svetu do leta 2000. Gorbačov je nadalje poudaril, »da kakor je pomnilo dvajseto stoletje razvoj in afirmacijo jedrskega orožja po svetu, tako bo moralo se pomniti njegovo dokončno uporabo v izključno miroljubne namene«.

Kar se pa tiče militarizacije vesolja, se je Gorbačov odločno opredelil proti njej. »Sovjetska zveza ne pripravlja v strogi tajnosti

sovjetske variante ameriških »star wars«, zvezdnih vojn,« je dejal.

Tudi v Washingtonu se Reagan in njegovi najbližji sodelavci mrzlično pripravljajo na skorajšnje srečanje v Ženevi. Vodja ameriške delegacije Max Kampelman ima nalogo, da v vseh podrobnostih obrzloži sovjetskemu kolegom ameriška stališča, vendar pa brez konkretnih predlogov. Slednje so že večkrat obrazložili, saj bodo tudi tokrat vztrajali s svojim načrtom o petdesetodstotni odpravi raketnih zalog v nekaj letih, vendar da pa so »star wars« nedotakljive.

Iz New Yorka je medtem prišla vest, da bodo v letošnjem letu zmanjšali državne izdatke za oboroževanje za celih 5,8 milijarde dolarjev. Ta predlog spada v okvir zakona Gramm - Rudman, ki ga je Reagan potrdil decembra lani in ki predvideva izenačenje ameriške državne bilance že leta 1991.

Težave zaradi stavke zdravnikov

RIM — Nadaljuje se vsedrjavna stavka zdravnikov. Od včeraj pa do sobote so stavkovno gibanje obnovili še splošni zdravniki po bolnišnicah, tako da bodo v teh nudili le najnujnejše storitve. V kratkem bodo o problemu, ki postaja iz dneva v dan vse bolj pereč, razpravljali tudi v senatu na seji zdravstvene komisije. Minister za zdravstvo Degan je medtem poudaril, da je zahteva zdravnikov po ločeni pogodbi od javnih služb nestvarna in neuresničljiva in da je tudi sindikalna konfederacija za skupno pogodbo.

Po vladnih računih je stavka zdravnikov do sedaj stala državo več sto milijard lir in 250.000 bolnikov, ki se trenutno nahajajo v italijanskih bolnišnicah, živi v velikih težavah in brez najosnovnejše zdravstvene oskrbe.

Višina odstotka zdravnikov, ki so stavkali, niha od 100 odstotkov v Sanremu do 64 odstotkov v nekaterih mestih v Laciju. Na italijanskem Jugu in v Emiliji - Romagni se število stavkajočih zdravnikov približuje stotim odstotkom.

V ameriško-libijskem sporu prisotno tudi sovjetsko sredozemsko brodovje

WASHINGTON — Admiralska ladja sovjetskega sredozemskega brodovja (SOVMEDRON) se nahaja v Tripolisu. To je včeraj potrdil Pentagon, ki je navedel, da je to pomožna ladja za oskrbo podmornic, ki ima na krovu naj sodobnejšo elektronsko opremo za prisluškovanje in za nadzorstvo zračnega in morskega prostora. Pentagon je tudi navedel, da Sidrski zaliv nadzorujejo sovjetska letala »iljušin 38«, ki so opremljena

za protipodmorniški boj. Iz Črnega morja pa je skozi Bospor in Dardanele v Egejsko morje zaplula sovjetska eskadra, v kateri je raketni rušilec razreda »Kašin« in dve fregati razreda »Krivak«.

Moskva se je torej odločila za drastičen korak, da bi preprečila morebitni ameriški vojaški napad na Libijo. Prisotnost admiralske ladje ne zagotavlja namreč Libiji samo elektronskega kritja ob morebitnem na-

padu, temveč je jasno opozorilo Washingtonu, da bi bile v napadu gotovo vpletene tudi sovjetske enote z vsemi nepredvidljivimi posledicami. To svojo odločno politiko je včeraj potrdil tudi sovjetski veleposlanik v Rimu Lunkov, ki je navedel, da je SZ svetovala Reaganovi administraciji, naj dobro pretehta svojo strategijo v Sredozemlju in naj z večjim realizmom ocenjuje dogajanja na Bližnjem vzhodu.

Sredozemlje postaja torej v zadnjih urah pretesno, saj imajo ZDA pred libijskimi ozemelskimi vodami kar dve letalonosilki, »Caral Sea« in »Saratog« poleg eskortnih rušilcev, raketnih križark in drugega bojnega in pomožnega ladjevja. Pentagon seveda ne navaja točne sestave sovjetske pete sredozemske eskadre, a po vsem sodeč je njena udarna moč precejšnja.

Kljub taki vojaški pat poziciji pa je Pentagon sprožil alarm v svojih letalskih oporiščih v Španiji. Psihološka vojna se torej nadaljuje. Tudi Italijani so za vsak primer premetli s severa na Sicilijo neko protiletalsko enoto, in sicer tri baterije protiletalskih topov, ki naj bi dopolnile protiletalsko raketno obrambo na Siciliji.

Libijski voditelj Gadafi je torej včeraj lahko zmagovalno izjavil, da se oblaki vojne oddaljujejo, libijsko ljudstvo pa je vseeno pozval na budnost, saj ZDA niso še preklecale možnosti

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

CK ZKJ končal razpravo o upravljanju z dohodkom in sredstvi reprodukcije

BEOGRAD — Centralni komite ZKJ je sinoči sprejel stališča o idejnopoličnih vprašanjih uresničevanja ustavnega položaja delavcev pri razpolaganju in upravljanju z dohodkom in sredstvi družbene reprodukcije. S tem se je končala šestmesečna javna razprava o osnutku stališč o teh vprašanjih, ki jih je članstvu ponudila 18. seja CK ZKJ.

Predložena stališča so dobila, kot je poudaril v uvodnem govoru Nikola Stojanović, največjo podporo prav pri delavskem razredu, kar potrjuje njihovo delavsko - razredno usmerjenost in upravičenost. Spremembe so namtem področju usmerjene, po besedah Stojanovića, na krepitev družbenolastniških odnosov in proti vsem tendencam državljanskniskega in skupinskolastniškega prilasčanja.

Širina pa tudi ostrina javne razprave je nedvoumno potrdila da gre za izredno aktualen problem razvoja samoupravnih proizvodnih od-

nosov. To je med drugim potrdila tudi včerajšnja razprava, v kateri je sodelovalo sedem članov centralnega komiteja. Enotno so ocenili, da je treba sedanje odnose pri doseganju in razdelitvi dohodka čimprej spremeniti. Ni mogoče več tolerirati, kot so pristavili, da najslabše nagrajujejo delo in rezultate delavcev zlasti v neposredni proizvodnji, da je pomembneje kje delaš, ne pa kako delaš, da najprej zagotovijo sredstva za vse družbene potrebe, šele na koncu za osebne dohodke zaposlenih. Izplačevanje osebnih dohodkov bi moralo dobiti prednost, ne pa, kot se zdaj, na primer, nahaja šele na 25. mestu.

Centralni komite se mora zavzemati, kot so povedali v razpravi, za večje osebne dohodke, vendar pa tudi za difrenciran pristop, ki temelji na rezultatih dela. Uravnilovke bi morali čimprej premagati, saj brez tega ne bo kvalitetnejšega razvoja. (dd)

Papandreu v Jugoslaviji

BEOGRAD — Predsednik grške vlade Andreas Papandreu je včeraj dopotoval na dvodnevni uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo na povabilo predsedstva SFRJ in predsednice ZIS Milke Planinc.

Milka Planinc in Andreas Papandreu sta včeraj že imela uradne politične pogovore. V ozračju poudarjene odprtosti in pristrčnosti sta z zadovoljstvom ugotovila, da se prijateljsko sodelovanje ugodno razvija na znanih načelih enakosti, obojestranskih koristi, spoštovanja in nevmešavanja ter da obstajajo ugodne možnosti za njeno nadaljnjo poglobitev.

Glede mednarodnih tem sta oba izrazila pripravljenost, da državi prispevata k popuščanju napetosti in krepitevi sodelovanja na Balkanu, v Sredozemlju in Evropi.

Jugoslovansko-grški pogovori se bodo nadaljevali danes. (dd)

»Paket« v senatu

RIM — Senatna komisija za proračun je včeraj odobrila zakonski osnutek o gospodarskih ukrepih za tržaško in goriško pokrajino, ki ga je v decembru že odobrila poslanska zbornica. Na včerajšnji razpravi je o predlogu poročal socialistični senator Castiglione, ki je poudaril potrebo po gospodarskem razvoju teh dveh pokrajin ter pri tem še zlasti naglasil nujnost vzpostavitve plodnejših odnosov med Trstom in Rimom, kar bi omogočilo premostitev »poosimske krize«. V razpravo je nato posegel demokristjan Bruno Giusti, ki je poudaril, da osnutek izraža stališča celotne dežele. Komunistična senatorka Jelka Gerbec pa je naglasila, da je za premostitev krize v tržaški in goriški pokrajini potrebna zavzetost vseh političnih, gospodarskih in družbenih sil.

Bressani zapustil zbornico

RIM — Piergiorgio Bressani je uradno zapustil poslansko zbornico. Včeraj je namreč zbornica vzela na znanje odstop demokristjanskega predstavnika, ki je bil pred nedavnim izvoljen za videmskega župana, njegova nova funkcija pa ni združljiva s poslanskim mandatom. V poslanski zbornici ga bo zamenjal prvi izvoljeni na listi KD Paolo Nicolini.

● Zaupnica

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nost, da se bo PLI danes distancirala od vlade in se vzdržala pri glasovanju o zaupnici Craxiju. Vse to v imenu laičnih in svobodomiselnih načel liberalne ideje, kot je dejal minister Altissimo v polemiki s PSDI, PSI in PRI, ki so se po mnenju mnogih liberalcev izneverili laičnim načelom in kapitulirali pred demokristjanskim »diktatom«. Zahteva po zaupnici, ki jo je predložila vlada in ki avtomatično izbriše zahtevo po odstupu Falcuccijsve, pa je rešila iz velike zadrege tudi komuniste, ki so se izrekli za konkordat, so pa hkrati tudi laična stranka, za katero glasuje mnogo katoličanov. Zadržanje KPI je vsekakor že sprožilo ostre polemike na levi, zlasti po zaslugi Proletarske demokracije in neodvisne leve, ki očita partiji preveliko negotovost in pretirano mero previdnosti pri obravnavanju teh problemov. Radikalci pa so itak polemični do vseh in so včeraj popoldne v znak protesta skušali izobesiti na palačo poslanske zbornice vatikansko državno zastavo.

Resolucija, ki so jo podpisali vladni zavezniki (z izjemo PLI) si prizadeva za revizijo nekaterih točk protokola Falcucci - Poletti, politično gledano pa pomeni diplomatski poziv ministru za šolstvo, naj tiho pripravi kovčke in naj se čimprej poslovijo od ostalih ministrov.

SANDOR TENCE

● Libija

NADALJEVANJE S 1. STRANI

vojaškega posega. Še največ besed pa je Gadafi posvetil ameriški gospodarski vojni proti Libiji. Prebivalstvo je pozval, naj sprejme »gospodarske protukrepe«, da bi z nekakšno avtarhijo izničili ameriške sankcije. Tega pa po vsem sodeč Libija ne bo rabila, saj je že dobila jamstva, da bodo drugi prevzeli prekinjene ameriške posle in dela. ZRN je včeraj ponovno poudarila svoje nasprotovanje gospodarskim sankcijam. Na splošno pa so v Evropi še kar zadovoljni, saj prevladuje mnenje, da bo večina arabskih držav postopoma preusmerila svoja sredstva iz Amerike v Evropo. V ZDA seveda skušajo razsežnosti tega pojava zmanjševati. Glavno skrb posvečajo sedaj prepričevanju svojih zaveznikov, naj vsaj ne izničijo ameriških sankcij, če se nočejo pridružiti bojkotu. Do kolikšne mere jim bo to uspelo, je težko odgovoriti.

Stavka odvetnikov v največjem mestu Juga traja že 40 dni

Incidenti med odvetniki in sodniki ob odprtju sodnega leta v Neaplju

Generalni državni pravdnik Aldo Vessia med branjem svojega uvodnega poročila v Neaplju (Telefoto AP)

RIM — Čeprav je bil včeraj italijanski minister za pravosodje Martinazzoli osebno prisoten v Trstu ob priliki uradnega odprtja novega sodnega leta, so njegovo uradno poročilo prebrali na vseh slovesnostih širrom po Italiji. Iz tega je razvidno, da je sodstvo kot institucija v krizi vrednot, saj se počasi krha zaupanje državljanov vanj, pa tudi v krizi struktur, sodnikov, personala in drugega, kar spada v okvir sodstva v Italiji.

Lani je namreč bilo približno 37 tisoč tožb manj od prejšnjega leta, pojav mafije se še vedno nevarno širi, skoraj popolnoma pa so izginile ugrabitve. Poleg tega pa se je pojav mamil še povečal ter že zdavnaj presega varnostno mejo, povečalo pa se je tudi število »belih smrti«, pač nesreč na delu, ki so zahtevale smrtno žrtve. Nadalje se je lani zmanjšalo število nenamernih (»le« 666)

ter namernih umorov (300 proti predlanskim 309).

Vendar pa ceremonije odprtja sodnega leta niso vse potekale v mirnem vzdušju. V Turinu se je skupina radikalcev z verigami priklenila na vrata sodne palače, največ prahu pa je dvignil incident v Neaplju. V tem mestu traja stavka odvetnikov že celih trideset dni. Polemika med sodniki in advokati se je vnela zaradi (po trditvah odvetnikov) slabe organizacije procesov, neprimerne uporabe »skesanecv« in datumov »maksiprocesov«. Ko je namreč v Neaplju predsednik prizivnega sodišča Persico dejal, da se lahko predstavniki uradnih javnih in vladnih struktur med poročilom predsednika odvetniške zbornice v Neaplju Renata Oreficeja tudi umaknejo iz dvorane, je sam Orefice v bližnji knjižnici sklical sindikalno sejo odvetnikov, na kateri je skupno s kolegi ostro protestiral proti takemu ravnanju.

Ševardnadze na pogovorih v Tokiu

TOKIO — Sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze je včeraj prispel na petdnevni uradni obisk na Japonsko, kjer se je že včeraj sestel z japonskim zunanjim ministrom Šintarom Abejem. Prvi sovjetski obisk na tako visoki ravni po desetih letih zgovorno dokazuje novo težo, ki jo SZ daje Japonski, obenem pa tudi stremljenja, da bi končno uredili odnose med državama.

Ševardnadze je nedvomno prispel v Tokio z novimi ponudbami o rešitvi kurilskega vprašanja. SZ naj bi bila pripravljena vrniti dva otoka Kurilske skupine (Habomai in Šikotan), ki sta bližje Japonski, zase pa bi obdržala ostala dva otoka, ki sta ogromne strateške važnosti za sovjetsko letalstvo. Ševardnadze bo seveda predlagal tudi sporazum, s katerim se bo SZ obvezala, da ne bo nikoli uporabila jedrskega orožja proti Japonski. Kot zadnje pa bo skušal Ševardnadze okrepiti gospodarsko in trgovinsko sodelovanje med državama.

Sovjetski zunanji minister Ševardnadze se je že včeraj sestel z japonskim kolegom Šintarom Abejem (Telefoto AP)

Tudi v Jugoslaviji bencin brez svinca

BEOGRAD — Avtomoto in turistična zveza sta obvestila mednarodno turistično zvezo, da bo na 50 črpalkah v Jugoslaviji že od 15. marca mogoče kupovati bencin brez svinca. V Gospodarski zbornici Jugoslavije poudarjajo, da bo do turistične sezone začelo delati še deset črpalk.

Mednarodna turistična zveza bo ta mesec izdala karto Evrope v 200 tisoč izvodih, v kateri bodo vrisane tudi jugoslovanske črpalke, na katerih bo moč dobiti bencin brez svinca. Pri tem so računali, da bodo te črpalke v vsaki republiki in pokrajini in na določenih razdaljah, da bi se tuji gostje lahko oskrbeli s tovrstnim gorivom. (dd)

□ BEOGRAD — Prvič po šestih letih so na jugoslovanskem deviznem tržišču zabeležili promet deviz med poslovnimi bankami. Na osmih medbančnih sestankih deviznega trga, kolikor jih je bilo od začetka leta, je promet deviz dosegel približno 25 milijard dolarjev.

Nadaljujejo se srditi spopadi med kristjani v vzhodnem Bejrutu

Hobeikove »libanonske sile« so poslale proti falangistom vse razpoložljivo orožje (Telefoto AP)

BEJRUT — Dan po neuspelih pogovorih predsednika Džemajela v Damasku so včeraj v vzhodnem, krščanskem delu Bejruta divjali srditi spopadi med Džemajelovo falango in Hobeikovimi »libanonskimi silami«. Falangistom se je včeraj povsem nepričakovano pridružil eden od poveljnikov »libanonskih sil«, Samir Džeadžea, ki se je nedvomno zbal prevelikega Hobeikovega vpliva in teže med libanonskimi kristjani. Verski poglavarji različnih krščanskih veroizpovedi od maronitske do armenske so zahtevali prekinitev sovražnosti med »brati v veri«. K spravi je libanonske kristjane pozval tudi papež Janes Pavel II. Včeraj so res dosegli načelni sporazum o premirju, a po mnenju večine opazovalcev, bo prekinitev sovražnosti kratkotrajna.

Jugoslaviji posojilo ES za zaposlitev povratnikov

BEOGRAD — Jugoslavlani so včeraj odobrili 35 milijonov dolarjev razvojnega posojila za projekte, ki bodo omogočili zaposlitev povratnikov iz tujine. To je začetni znesek, ki ga bo v prvih dveh letih Jugoslavija dobila na temelju sporazuma o sodelovanju med ZIS in skladom za reintegracijo Evropskega sveta.

Včeraj so o tem podpisali sporazum in tako je Jugoslavija po večmesečnih pogajanjih uradno postala pridružena članica tega sklada.

Jugoslovanski projektji bodo povsem enakopravni s projekti 19 članic sklada, čeprav bo Jugoslavija kot pridružena članica oproščena dokaj visoke denarne vloge. Sporazum o sodelovanju so sklenili za pet let. V primeru potrebe bo ta sredstva mogoče izkoristiti tudi za odpravljanje

posledic elementarnih nesreč. Če bo Jugoslavija zadovoljna s ponudbo, bo administrativna zveza sklada denar odobrila že aprila. Za zdaj so pripravili 44 projektov, ki jih bodo še nekoliko preverili preden jih bodo poslali skladu.

Dogovorili so se, da bodo predlagali programe za katere bodo pred tem zagotovili najmanj 60 odstotkov domačih sredstev ob jamstvu republiških in pokrajinskih bank. Prav tako je potrebno, da so ti projekti naravnani na izvoz, da temeljijo na predelavi domačih surovin in da so sposobni zaposliti več tistih, ki se bodo vrnili z dela v tujini.

Obrestni in roki odplačila razvojnih posojil bodo občutno ugodnejši kot za redna posojila. Rok vračanja je deset let, odplačevanje pa se začne pet let po sprejetju sredstev. (dd)

Močan pritisk Južne Afrike na malo kraljevino Lesoto

spremenila v blokado države, ki je z vseh strani obdana z Južno Afriko.

Iz Maseruja sedaj poročajo, da v deželi zmanjkuje goriva, hrane in zdravil, ker so južnoafriške oblasti ustavile tudi tovrstni promet s kraljevino, ki je seveda povsem odvisna od prometnih poti iz Južne Afrike. V teh dneh pretorijske oblasti dovoljujejo prehod meje samo lesotskim rudarjem, ki vsak dan hodijo na delo v južnoafriške rudnike (premogovnike, rudnike diamantov in zlata). Po nekaterih ocenah, dela v sosednji državi kar 140 tisoč lesotskih rudarjev, ki z zaslužkom prispevajo največ denarja v državno blagajno (okrog 60 milijonov dolarjev, kar je dobršen del

družbenega bruto proizvoda). Popolna gospodarska odvisnost Lesota od Južne Afrike je razvidna tudi iz tega, da bi v Pretoriji najbolj škodovali kraljevini, če bi odpustili z dela emigrantsko delovno silo iz Lesota.

Gospodarska odvisnost od regionalne velesile (in Južna Afrika v afriškem prostoru to nedvomno je) je očitna tudi na drugih ravneh, kajti Pretoriji je s politiko spretno doziranih pritiskov uspelo, da je Lesoto, Svazijo in Bocvano spravila v južnoafriško carinsko unijo in pa v monetarno unijo z južnoafriškim random. Od tega imajo omenjene države tudi gospodarske in finančne koristi, vendar hkrati omejuje njihovo gospo-

darsko suverenost. Vlada v Pretoriji po drugi strani že nekaj časa pritiska na lesotsko vlado premiera Lebua Jonathana, naj bi z njo podpisala sporazum o varnosti, podoben tistemu, kakršnega sta z Južno Afriko podpisala Mozambik in Svazija.

Zanimivo je, da se vlada v Maseruju kljub gospodarski in vojaški šibkosti (deželo je zadnja leta prizadela suša, zaradi česar mora kar dve tretjini hrane uvažati in tudi prej Lesoto nikoli ni uspel pridelati dovolj hrane zase) odločno upira tem in drugičnim pritiskom Južne Afrike, ker v Lesotu nočejo popustiti, je pretorijska vlada očitno okrepila stike z lesotsko gverilsko osvobodilno voj-

sko (LLA) in opozicijsko demokratsko zvezo (BDA) in jima nudi finančno in verjetno tudi vojaško pomoč. Južnoafriška politika neposredne in posredne destabilizacije Lesota pa je dosegla višek decembra pred štirimi leti, ko so južnoafriški komandosi v Maseruju (glavno mesto kraljevine je tik ob meji) ubili 42 ljudi. Samo dobro leto kasneje je Pretoria uvedla blokado južnoafriško - lesotske meje, ki je bila podobna sedanji.

V Maseruju priznavajo, da je na njihovem ozemlju okrog 11 tisoč beguncev iz Južne Afrike, vendar zanikajo, da bi bila na njihovem ozemlju oporišča ANC, v čemer vlada v Pretoriji išče povode za napade in pritiske na Lesoto. Očitno je, da je ta politika del širše južnoafriške taktike, ki ima namen s pritiski in vojaškimi napadi na sosednje države destabilizirati tamkajšnje režime in jih spraviti v čim bolj podrejen položaj do Južne Afrike.

AVGUST PUDGAR

NAIROBI — Južnoafriška demonstracija politike sile je v teh dneh najbolj očitna v blokadi in pritiskih na kraljevino Lesoto, ki trajajo od novega leta in so vlado v Maseruju spravili v takšne težave, da se je obrnila na pomoč k ZDA in Veliki Britaniji in ju pozvala, naj vplivata na vlado v Pretoriji, da bo popustila obroč blokade okrog Lesota.

Značilno je, da je do te demonstracije južnoafriških pritiskov prišlo takoj po novem letu, ko se je lesotska vlada pridružila v varnostnem svetu zaradi vdora južnoafriških komandosov v Maseru, kjer so ubili 9 ljudi, med njimi šest aktivistov prepovedanega afriškega nacionalnega kongresa. Pretoria je v ozračju zaostrovanja odnosov s sosedami zaradi povečane gverilske dejavnosti afriškega nacionalnega kongresa kot povračilne ukrepe kraljevini Lesoto (z nekaj več kot 30 tisoč kvadratnimi kilometri površine je za tretjino večja kot Slovenija, šteje pa manj kot poldrugi milijon prebivalcev) uvedla kontrolo južnoafriško - lesotske meje, ki se je

V korist male in srednje industrije EGS potrdila podporo Trstu in Gorici

TRST — Evropska gospodarska skupnost je dokončno odobrila sklep, s katerim uvršča Trst in Gorico med pokrajine, ki jim bo dodeljena posebna pomoč za gospodarski razvoj. Deželni odbornik za stike z evropsko skupnostjo Pio Nodari je ob tem izrazil svoje zadovoljstvo in dejal, da bodo iz posebnega sklada za razvoj dežel črpale sredstva Anglija, Nemčija,

močno deželne uprave ustanovili ali okrepi posvetovalna podjetja in urade, ki bi pomagali industrijskim obratom pri upravljanju in organizaciji dela. Ustvarili bodo razne usluge, ki so potrebne za hitrejši razvoj, omogočili bodo tehnološko obnovo in hkrati nudili pomoč majhnim in srednjim industrijskim obratom pri najemanju kreditov.

V zgoraj omenjene namene bo EGS dodelila Italiji 12 milijonov ECU (približno 18 milijard lir). Ni še znano, koliko bosta prejela Trst in Gorica. Nodari je tu poudaril, da je neglede na višino prispevka očitna dobra politična volja, da se vloga Furlanije-Juljske krajine uveljavi v evropskem okviru.

Izvolili podpredsednika Skupnosti jadranskih pristanišč

TRST — Skupnost jadranskih pristanišč je imenovala deželnega odbornika F-JK Di Benedetta za svojega podpredsednika. Naj zaupamo, da je predsednik evropski parlamentarec Mario Rigo.

Di Benedetto je ob svoji izvolitvi dejal, da je to lepo priznanje vsej deželi F-JK in hkrati potrdilo, da je tržaško pristanišče evropskega pomena. Ob tem je odbornik poudaril, da igra Skupnost jadranskih pristanišč pomembno vlogo pri uveljavljanju plovni poti, ki jih imenujejo s skupnim imenom Jadranska pot. Omenjena pot je seveda izjemno važna tudi za pristanišča v vsej naši deželi, posebno pa za Trst.

Francija in Italija. Poleg Gorice in Trsta bosta v Italiji deležni posebne statusa tudi Genova in Palermo; skratka, tista mesta, ki jih je najbolj prizadela kriza v ladjedelništvu.

Kam in komu pa bodo posebne podpore namenjene? EGS namerava v prvi vrsti »spodbuditi malo in srednjo industrijo in tako omogočiti odprtje novih delovnih mest. Tako naj bi s po-

Slovenski vestnik praznuje 40 let

CELOVEC — Slovenski vestnik iz Celovca bo letos proslavljal štirideset let neprekinjenega izhajanja. Natančen datum rojstva tega pomembnega tednika je 14. junij 1945. leta, vendar je bil po končani vojni zaradi nenaklonjenosti takratnih oblastnikov obsojen na molk in je šele čez leto lahko spet obnovil svoje poslanstvo.

Štiridesetletnico nameravajo v uredništvu proslaviti brez hrupa, delavno, s posebnimi akcijami, ki naj bi zainteresirale čim širši krog sodelavcev. S tem bi praznično obeležili pomemben jubilej.

V uredništvu Slovenskega vestnika pa pojmujemo kot prvo tako »slavnostno akcijo« tudi modernizacijo tiskarskega tednika. Že nekaj števil je namreč izšlo tako, da je bilo sestavljenih v fotostavku in tiskanih z ofsetnim tiskarskim strojem. Tako so dobili v novem letu nove in večje možnosti oblikovanja časopisa.

Černigojeva galerija v Lipici

Na sliki vidimo stari hlev v središču Lipice, kjer so še danes najplemenitejši žrebci. To je »obvezna« točka za vse turiste, ki obiščejo Lipico. V hiši na levi pa bo Černigojeva galerija. Dela zanjo (kot smo že pisali) so v zaključni fazi in spomladi bi jo morali odpreti javnosti

Od ponedeljka poteka v Podbonescu

Seminar za slovenske izseljence

VIDEM — Z odhodom v Podbonescu in z vrsto srečanj in pogovorov s predstavniki Zveze slovenskih emigrantov ter krajevnih oblasti, je seminar za šestnajst mladih izseljencev iz Avstralije in Argentine prešel v svojo osrednjo fazo. Kot znano prireja seminar ZSE s podporo Dežele, da bi utrdili vezi z izseljeniški skupnostmi, ki živijo preko oceana in da bi mladi spoznali kraje, iz katerih so pognale njihove korenine.

Ob predstavitvi seminarja je njegov ravnatelj Ferruccio Clavara podčrtal, »da ni mogoče rešiti vprašanj Slovencev v videmski pokrajini brez odločilnega prispevka izseljencev. Prav iz tega izhaja misel, da je treba boljše organizirati naše strukture v deželah na oni strani oceana, kjer je veliko ljudi, ki se zaveda svojega iz-

vora. Poleg tega je tu mladina s specifičnimi delovnimi izkušnjami in izobrazbo, kar bi lahko prenesli tudi v svoj rojstni kraj, oziroma domovino staršev. Zato je nujno, da se ti ljudje soočijo z vprašanji našega teritorija,

domovine svojih očetov in da dobijo vpogled v vse sektorje življenja teh krajev.«

Včeraj so se udeleženci seminarja sestali tudi s predsednikom videmske pokrajine.

Prenovljena osnovna šola na Colu

Delavci SGP Primorje iz Ajdovščine bodo v kratkem zaključili s prenovitvenimi deli na osnovni šoli na Colu nad Ajdovščino. V dobrem letu dni so postavili sodoben objekt s šestimi učilnicami, kuhinjo, jedilnico in vsemi pomožnimi objekti, ki bo služil skoraj 200 osnovnošolcem s tega območja. Obnova in dozidava prepotrebne objekta je veljala 110 milijonov dinarjev, sredstva zanjo pa je prispevala izobraževalna skupnost Ajdovščina.

Sprva so na Colu načrtovali deset učilnic, vendar jim je zmanjkalo sredstev. Imajo pa vse pripravljeno, da bodo lahko še dozidali štiri učilnice. Učenci imajo sedaj na voljo 850 kvadratnih metrov uporabnih površin, pletli pa nameravajo urediti tudi okolico šole.

J. O.

V Münchnu Slovenska noč

V počastitev 8. februarja — slovenskega kulturnega praznika — bo 4. februarja ob 19.30 v gledališki dvorani Deutsches Theater v Münchnu tradicionalna Slovenska noč, ki jo pripravlja Slovensko kulturno in športno društvo Triglav iz Münchna.

Na tradicionalni prireditvi bodo sodelovali Alpski kvintet z Ivanko Kraševac in Otom Pestnerjem, ansambel ŠOK z Meto Močnik, baletna skupina Ingeborg Junghaus iz Münchna, ansambel Alpe - Adria iz Waldkraiburga in kot povezovalc Mito Trefalt.

Sicer pa bo v bavarski prestolnici v teh dneh še več kulturnih prireditev: 3. februarja, ko se bo začel teden jugoslovanske knjige, bo zvečer tudi pogovor s slovenskimi književniki dr. Matjažem Kmeclom, Svetlano Makarovič in Tonetom Pavčkom, nastopila pa bo tudi flavtistka Irena Grafenauer.

J. O.

V sežanskem terminalu dogradili skladišče za pretovorno dejavnost

SEŽANA — Komaj so v sežanskem tozdu terminal iz delovne organizacije Jadran pred dobrim mesecem zgradili nov objekt za skladiščno pretovorno dejavnost — gre za 4.500 kvadratnih metrov pokritih površin, slovesno pa jih bodo odprli v petek, 17. januarja, ob praznovanju 20-letnice svoje dejavnosti — že so spoznali, da jim spet primanjkuje prostora. Nov skladiščni prostor je do vrha napolnjen z blagom, ki so ga formalno že izvozili v ZDA.

Do tega nenehnega pomanjkanja prostora prihaja zaradi vsevečjega blagovnega prometa, ki si vse težje utira pot skozi Sežano in mejni prehod pri Fernetičih. V decembru je skozi terminal vsak dan potovalo po 900 tovornjakov in delavci terminala, cariniki in drugi obmejni organi so se morali pošteno truditi, da gneča tovornjakov ne bi dobesedno zadušila bližnje Sežane. Tukajšnji železniški blagovni promet obsega okoli 2,4 milijona ton blaga letno, kar je skoraj 3 četrtine celotnega železniškega prometa med Jugoslavijo in Italijo, v cestnem prometu pa je šlo skozi terminal 1,5 milijona ton blaga, kar pomeni 60 odstotkov vsega cestnega prometa preko jugoslovansko-italijanske meje.

Tak pretok blaga naravnost sili delavce sicer majhnega tozda (56 zaposlenih) v karseda hitrejši razvoj.

Prav zadnje pokrito skladišče, ki pomeni približno dobro petino dosežanih zmogljivosti, to je 2.400 kvadratnih metrov javnih in carinskih skladišč, so delavci kraškega zidarja in ajdovskega Primorja zgradili v piclih dveh mesecih. Pred tem so v lanskem letu zgradili tudi prostor z 800 kvadratnimi metri za servisiranje delovne mehanizacije, 2 tisoč kvadratnih metrov velik plato ob železnici za pretovor zagonov in podaljšali železniške tise za 250 metrov.

Skupaj so lani v širitev suhozemnega terminala vložili 400 milijonov dinarjev, od tega 2 tretjini lastnih in tretjino bančnih sredstev. V letošnjem letu pa naj bi za razvoj namenili še najmanj 600 milijonov dinarjev. Zahvala takemu hitremu ritmu razvoja gre predvsem visoki produktivnosti, ki jo dosega v tozdu in akumulativnosti dejavnosti. V minulem letu je tozdu ustvaril približno 350 milijonov dinarjev celotnega prihodka, približno polovico je bilo izvoznih storitev, v poslovnem skladu pa jim je od tega ostalo 120 milijonov dinarjev. V tozdu terminal Sežana še trudijo, da bi čimprej pripravili vse potrebne formalnosti — papirje za eno prvih, če ne že prvo kopensko carinsko cono v Jugoslaviji.

BORIS ŠULIGOJ

Priprave na 500-letnico Idrije

IDRIJA — Leta 1990 bodo svečano proslavili 500 letnico obstoja Idrije in delovanja njenega rudnika živega srebra. Po listinah, ki so jih odkrili leta 1887 v beneškem arhivu in po rokopisu jezuitskega patra dr. Baučerja spada odkritje živega srebra v Idriji v leto 1490. Po vsestranskem raziskovanju starih virov je ta ugotovitev danes nesporna.

Da bi visokemu jubileju primerno proslavili petstoletni obstoj najstarejšega slovenskega — in bržčas tudi jugoslovanskega — rudarskega mesta, so že začeli z raznimi deli.

Leta 1976 so v Idriji morali v mestnem središču podreti staro in dotrajano klasično cinobaritno rude, ki so jo domačini imenovali »bašerija«. Ob tej priložnosti so morali odstraniti tudi vodnjak s kipom rudarja, ki ga je leta 1868 dal postaviti takratni idrijski župan Karl Höfhtl. Vodnjak z rudarjem je bil vse do druge svetovne vojne zbirališče rudarjev pred odhodom v jamo, saj so si tu polnili karbidovke z vodo.

Na mestu nekdanje »bašerije« stoji danes novi zgradbi pošte in banke. Pred poštnim poslopjem pa so znova postavili vodnjak s idrijskim knapom, ki spominja na stare čase, ko je bil »rudnik Idrija in Idrija rudnik«.

Naj še omenimo, da gre h koncu obnove stavbe v Antonijev rov, ki nosi letnico 1500 in v kateri se je rodil inž. Stanko Bloudek (1890 - 1959), znani konstruktor letal, graditelj smučarskih skakalnic v Planici in številnih drugih športnih objektov.

Na novo oživljeno Turistično društvo Idrije se je tudi vključilo v obeleževanje bližajoče se petstoletnice mesta in rudnika. Tako je natisnilo 3.000 izvodov noveletnih koledarjev in 5.000 voščilnic z idrijskimi motivi ljubiteljskega slikarja in delovnega terapevta v idrijski psihiatrični bolnišnici Nandeta Rupnika. Akciji domačega turističnega društva se je pridružila tudi tovarna Iskra iz Spodnje Idrije, ki je izdala koledar za leto 1986 z motivi Idrije, ki jih je narisal domači akademski slikar Rudi Škočir.

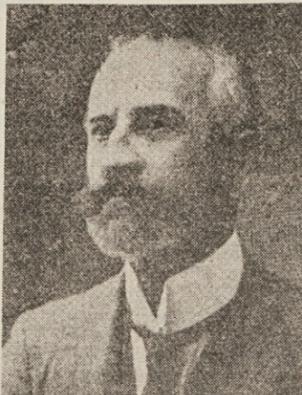
J. O.

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

39.

Spor med liberalci Andreja Gabrščka in klerikalci dr. Antona Gregorčiča se je zaostroval. Kardinala Missije takrat ni bilo več. Dr. Henrik Tuma je prišel v spor z Gabrščkom in je šel svojo pot v podporo s socialistično stranko. Slovensko liberalno učiteljsvo pa je kaj kmalu postalo nezadovoljno z Gabrščkov politiko in leta 1907 so goriški učitelji na svojih zborovanjih pretresali politični položaj v deželi in prišli do prepričanja, da bi bilo treba ustanoviti novo demokratično stranko. O tem so se ponovno pogovarjali s Tumo, ki je imel že več časa idejo o novi stranki, ki naj bi bila kmečko-delavska. Tuma se je namreč zavzemal za povezavo med delavstvom in kmeti, meneč, da sta tako klerikalna kot liberalna stranka okosteneli. Dobro se je zavedal, da si mora za tak podvig pridobiti učiteljsvo, ki je bilo laično in ni bilo tako tesno navezano na Gabrščka kot so bili trgovci in premožnejši kmetje.

Henrik Tuma

Karel Podgornik

Henrik Tuma je zastopstvu učiteljsva, ki ga je vodil šolski upravitelj v Dornberku Ignacij Križman, stavil nekatere pogoje: 1. da se nova demokratična stranka postavi povsem na lastne noge brez vsakega stika s klerikalno ali narodno napredno stranko; 2. da ustanovi lastno tiskarno in lastno glasilo; 3. da se imenuje kmečko-delavska stranka in sodelujejo s socialnodemokratičnim gibanjem. Teh pogojev pa učitelji niso sprejeli. Zaradi tega so se povezali z odvetnikom dr. Alojzijem Frankom, ki je sicer izhajal iz katoliških vrst, bil pa je od njih še precej oddaljen. Franko je prav s pomočjo učiteljev in večjega

dela srednjih ter velikih kmetov takrat ustanovil Slovensko kmečko stranko, ki je imela delokrog na Goriško-Gradiščanskem in ki je na deželnih volitvah dobila tudi precej uspeha. Ta stranka je odvzela glasove obema slovenskim strankama, liberalni in klerikalni. Odv. Franko je izdajal svoj list, ki je imel najprej naslov »Naš glas«, potem ka »Kmečki glas«, ustanovil je Kmečko banko, nekaj posojilnic in zadrug. A že po nekaj letih je njegova stranka izumrla.

V Gorici je bil za šolskega nadzornika za okraj Gorica-okolica Franc Finšger. Njemu se moramo zahvaliti, da je v prvem desetletju dvajsetega stoletja skrbno zbiral podatke o šolstvu na Goriško-Gradiščanskem, ki jih je potem objavljaval v brošurah z naslovom »Poročilo o stanju ljudskega šolstva v okraju goriškem«. Iz njih izvemo obilo koristnih podatkov o takratnem slovenskem šolstvu s popolnimi imeniki takratnih slovenskih učiteljev.

Franc Finšger pa je bil na poti klerikalnim voditeljem, ki so v njem videli nosilca liberalnih idej med učiteljsvom. Zaradi tega so v letu 1912 klerikalci dosegli, da ga je šolska oblast odstranila s položaja šolskega nadzornika in ga postavila na neškodljivo mesto profesorja na ženskem učiteljsku v Gorici. Njegova odstranitev je pomenila hud udarec za slovensko šolstvo, za liberalce pa še posebej. Zaradi tega se je slovensko učiteljsvo okraj Gorica-okolica 2. julija 1912 od njega poslovilo na banketu. Govoril je predsednik učiteljskega društva Ignacij Križman. Iz Križmanovih besed je izzvenel protest proti odstranitvi Finšgerja.

Včeraj v dvorani porotnega sodišča ob prisotnosti ministra Martinazzolija

Odprtje sodnega leta v znamenju avtonomije in neodvisnosti sodstva

Ob prisotnosti ministra za pravosodje Mina Martinazzolija so včeraj v Trstu uradno odprli novo sodno leto. Svečanosti v izjemno zastraženi dvorani porotnega sodišča, na kateri je glavni tožilec pri tržaškem prizivnem sodišču Filoreto D'Agostino podal obračun delovanja sodnih organov v zadnjem letu, so se udeležili številni predstavniki političnih, krajevnih, sodnih, verskih in vojaških oblasti.

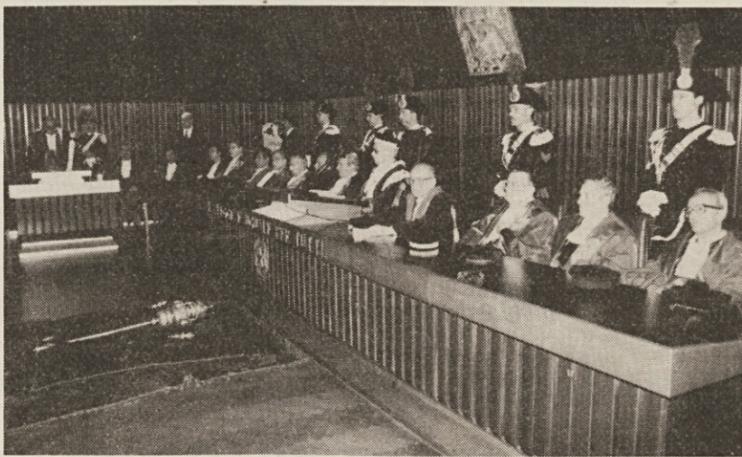
Tako v uvodnem poročilu glavnega tožilca, kot tudi v poznejših posegih, je bilo največ govora o aktualnem vprašanju avtonomije in neodvisnosti italijanskega sodstva. Poleg D'Agostina so se tega zadnje čase vse bolj perečega problema lotili tudi svetovalec pri Višjem sodnem svetu Giovanni Tamburrino (le-ta je v bistvu ponovil teze, ki jih je dan prej na odprtju sodnega leta v Rimu iznesel glavni tožilec kasacijskega sodišča), predstavnik ministrstva za pravosodje Biaggio Giannotti in sam pravosodni minister Mino Martinazzoli.

»Prepričan sem, da je danes vrednota avtonomije in neodvisnosti sodstva občutena predvsem v zavesti državljanov, in od tod izvirata moč in jam-

stvo za zaščito neodvisnosti sodstva,« je med drugim poudaril minister, Martinazzoli je omenil nevarnost konflikta med institucijami, o čemer naj bi pričali nekateri elementi, ki so stopili na plan predvsem konec lanskega in v začetku letošnjega leta. Po tej okvirni sliki italijanskega sodstva se je Martinazzoli obregnil ob nekatere konkretne probleme. Napovedal je, da se bo število pomožnega osebja na sodiščih februarja povečalo; okrepitev sodnega osebja je vprašljiva, saj je število sodnikov, ki uspešno opravijo predpisane natečaje, še vedno manjše od števila razpisanih delovnih mest. Ob koncu je omenil tudi reformo kazenskega sodnega postopka, ki se že nekaj desetletij vleče v meandrih italijanskega parlamenta. Martinazzoli je izrazil prepričanje, da bodo letos lahko končno izglasovali pooblaščen zakon o tej reformi.

V uvodnem delu svečanosti sta med drugimi posegla še predstavnik odvetnikov Ottavio Codelli (govoril je prvenstveno o prevelikem davčnem bremenu odvetnikov) in predstavnik Vsestranskega združenja sodnikov pretor Raffaele Morway. V dopolnilih k

poročilu glavnega tožilca je Morway omenil, da na sodnem področju sploh ni bilo nobenih problemov z etničnimi manjšinami, opozoril pa je tudi na plodne stike tržaških sodnikov s sodniki iz Jugoslavije in Avstrije, kar prispeva k poznavanju različnih sodnih sistemov.

V naši deželi manj kaznivih dejanj kot drugod po Italiji

V osrednjem poročilu na včerajšnjem odprtju sodnega leta je glavni tožilec pri tržaškem prizivnem sodišču Filoreto D'Agostino podrobno opisal delovanje sodnih organov v Furlaniji-Juljski krajini v obdobju od 1. julija 1984 do 30. junija lani. Uvodoma se je tudi D'Agostino zaustavil ob »krizi italijanskega sodstva«, ob zamudah in že kroničnem »čakanju na procese«, kar jasno opozarja na

počasnost sodnega stroja.

Ob teh perečih vprašanjih je glavni tožilec omenil nekaj objektivnih faktorjev, ki zavirajo delo sodstva tudi v naši deželi. V prvi vrsti gre tu za pomanjkanje zadostnega števila sodnikov in pomožnega sodnega osebja, kar bistveno hromi upravljanje pravice pri nas. V tržaškem sodnem okraju tako manjka 22 sodnikov (od skupnih 132, ki jih predvideva sedanji organogram), 32 zapisnikarjev, 42 tajnikov, 58 strojepiscev, 12 selov, 10 soferjev in 20 pomožnih uslužbencev.

Število mladoletniških prestopkov se v zadnjem letu ni bistveno povečalo. Med kaznivimi dejanji mladoletnikov prednjačijo tatvine in prometni prekrški. Povečalo se je število obtožnih zaradi uživanja in posesti mamil.

Našo deželo je zajel terorizem le obrobno, medtem ko niso ugotovili nobenih izpadov organiziranega kriminala, mafijskih in kamorističnih zločinov. Zaskrbljujoče je povečanje ropov v bančnih zavodih. Med kaznivimi dejanji s političnim predznakom gre omeniti aretacijo Arabca, ki je imel pri sebi 8 kg razstreliva. Trst in celotno območje področje ostajata še vedno nevarna prehoda za razpečevalce in trgovce z mamili. Število stečajev je ostalo na podobni ravni kot leto prej, medtem ko so se povečali valutarni prekrški.

Glede položaja v jetnišnicah, je D'Agostino ponovil, da sta tržaški in videmski zapor prenasičena (v tržaškem zaporu je prostora za 220 jetnikov, 4. decembra pa jih je bilo v ječi v Ul. Coroneo 261). Dežela še vedno ne »premore« jetniškega zavoda za mladoletnike. V zadnjem letu se je tudi povečalo število sodnih postopkov proti neznanecem (krivcev kaznivih dejanj še niso odkrili); le-teh je sedaj kar 17.889.

Število civilnih sodnih postopkov se je občutno zmanjšalo (od 10.274 na 4.633). Civilno sodišče je odredilo 1.300 izgonov iz stanovanj (prvostopenjska sodba). V obravnavanem obdobju so sodišča prejela 1.434 prošnje za ločitev, in 584 prošnje za razporoko (13 manj kot leto prej).

Ob koncu svojega poročila je D'Agostino poudaril, da v naši deželi niso zabeležili hujših primerov kaznivih dejanj (v primerjavi z drugimi okraji v Italiji). Tržaški okraj daje torej sodnikom manj dela, kljub temu pa ne gre podcenjevati sedanje stopnje kriminala.

Občni zbor krožka Istria

V torek, 21. t.m., ob 19. uri, bo na sporedu redni občni zbor Kulturnega krožka Istria, ki bo v socialnem centru v Sesljanu. Na njem bo predsednik podal obračun delovanja v lanskem letu in nakazal smernice za letošnje delovanje, poleg tega pa bodo na njem izvolili tudi novo vodstvo krožka, ki mu sedaj kot znano predseduje Giorgio Depangher.

V soboto bodo v združnih prostorih proslavili ta jubilej

Deset let obstoja Gospodarske zadruge v Bazovici

V soboto bodo v Bazovici slavnostno proslavili 10-letnico ustanovitve Gospodarske zadruge; proslavili jo bodo ob 20.30 v združnih prostorih z nastopom domačega pevskega zbora PD Lipa, pozdravnim govorom in pozdravi gostov, s podelitvijo priznanja in zaključnim družabnim srečanjem.

Gospodarska zadruga v Bazovici je bila ustanovljena natanko 14. 1. 1976. Zakaj pa je prišlo do uresničitve te zamisli? Najprej je treba povedati, da je bilo bazovsko gospodarsko društvo ustanovljeno že pred fašizmom, med fašistično strahovladno pa so bili takratni člani prisiljeni prodati imovino (zgradbo med ulicama Kette in Gruden), ki so jo odkupili zasebniki. Pred desetimi leti so nekateri vaščani izvedeli, da nameravajo dediči teh zasebnikov prodati to imovino, kar je v velikem delu vaščanov sprožilo pobudo, da bi kar sami odkupili to vaško bogastvo. Formalno so se združili v zadrugo in ob pomoči SKGZ in TKB jim je to tudi uspelo. V roku nekaj let so izplačali dolg in Gospodarska zadruga je tako postala stvarnost.

Posebno v prvih letih sta bila navdušenje in požrtvovalnost občanov pri vodenju te zadruge na izredno visoki ravni, kar je prišlo predvsem do izraza v številnih poletnih aktivnostih; z veliko mero prostovoljnega dela pri samem vzdrževanju zgradbe in urejanju vrta, katerega se je v

številnih akcijah udeleževala velika večina članov, je delovanje zadruge vidno napredovalo in obrodilo številne pozitivne sadove. V drugi fazi je to začetno navdušenje, kar je tudi normalno, nekoliko splahnelo, vendar pa se je zadruga še utrdila s tem, da si je pridobila licence za trgovino, kar je konsolidiralo gospodarsko delovanje same zadruge za dobro vzdrževanje nepremičnine.

Po statutu je Gospodarska zadruga

dolžna v okviru svojih možnosti pomagati domačim društvom, tako da je s časom postala učinkovit socialni center; v njenih prostorih imata svoja sedeža ŠD Zarja in SZ Sloga, poleg tega pa nudi pod ugodnimi pogoji celotno strukturo društvenega vrta za razne poletne prireditve in ga tudi daje na razpolago balinarskemu odseku.

Po desetih letih delovanja se Gospodarska zadruga v Bazovici naha-

ja na nekakšni prelomnici. Do izraza prihaja namreč želja, da bi vodstveni odbor našel nove oblike prijema v odnosu do svojih članov, da bi se pač povrnilo njihovo prvotno navdušenje; sicer pa obstajajo določene težave s pridobivanjem novih članov (pri tem naj navedemo, da je v statutu zadruge zapisano, da »člani zadruge lahko postanejo le tisti, ki prebivajo v Bazovici in pripadajo slovenski narodni skupnosti ter tisti, ki so se rodili v Bazovici in njihovi potomci, čeprav prebivajo drugje, če so slovenske narodnosti«), ki bi lahko z novimi idejami in pobudami popestrili in poživili delovanje zadruge iz sedanjih že skoraj ustaljenih okvirov.

Pri vsem tem pa ni moč mimo dejstva, da je primer Gospodarske zadruge v Bazovici lahko lep zgled, kako je s skupnim nastopom vaščanov mogoče marsikaj narediti v korist celotne vaške skupnosti (nekaj podobnega je bilo sedaj narejenega v Gropadi), pri čemer je treba seveda računati na morebitne težave, ki jih pri takih pobudah nikoli ne manjka, kot trenutno ne manjkajo niti bazovski Gospodarski zadrugi, ki mora sedaj pomisliti na prenovitev in racionalizacijo zgradbe, kar bi, v kolikor uresničena, gotovo prispevalo za nadaljnjo rast zadruge in dalo novega zagona članom, ki so že veliko prispevali in žrtvovali, da je bila ta pobuda sploh uresničena.

Poslopje Gospodarske zadruge v Bazovici

Skupno so nakazali nad 160 milijard lir

Rekordna dodelitev posojil iz rotacijskega sklada FRIE

Iz rotacijskega sklada za gospodarske posege (FRIE) v naši deželi so v lanskem letu dodelili skupno 163,4 milijard lir posojil po znižani obrestni meri, kar predstavlja doslej rekordno vsoto. Največ posojil, skoraj 50 milijard, so porazdelili podjetjem v videmski pokrajini, precejšen del (preko 31 milijard) pa je šel podjetjem na Tržaškem. Poleg večjih tovarn, t.j. podjetij Italcementi, Terni in Tržaškega Lloydja, so bila posojila deležna tudi razna druga maloindustrijska podjetja, zanimivo pa je, da je bilo zaradi nezadostnega povpraševanja po posojilih popolnoma izzeveto važno področje kot je turizem. Dobršen del posojil, skoraj 95 odst. celotnega volumna, so razdelili med industrijska in obrtniška podjetja (na prvem mestu, če gledamo v deželni merilu, so podjetja za izdelavo pohištva, sledijo jim industrijske tekstilne tvrdke in podjetja, ki delujejo na področju mehanske industrije), med ostale gospodarske veje pa je bilo porazdeljenih le pičlih deset milijard lir. Največ tega denarja je dala na razpolago dežela, veliko manj pa država.

To je v glavnem tisto, kar je izšlo s tiskovne konferencie, ki je bila na pobudo upravnega odbora FRIE včeraj v Trstu. Njegov predsednik An-

tonini je s tem v zvezi dejal, da so dodelili več posojil, kot jih je bilo prvotno načrtovanih; kar pa zadeva tekoče leto, je povedal, da je skupno 157 prošnje za posojila. Denarni zavodi, s katerimi je dežela konvencionirana, te prošnje še proučujejo. Del vsote, ki jo bo FRIE porazdelil v letu 1986, bodo namenili podjetjem na potresnem področju, ostale posege pa bodo osredotočili zlasti na tista podjetja, ki uvajajo novo tehnologijo.

30 milijard lir dežele za sinhrotron

Deželna uprava si bo prevzela veliko finančno breme, da bi v Trstu namestili sinhrotron, ki naj bi nekako dopolnjeval onega v Grenoblu, tržaški pa naj bi bil v glavnem namenjen znanstvenemu raziskovanju in raziskavam v industrijske namene. Tako je izjavil deželni odbornik za finance Rinaldi, ki je zagotovil, da bo deželna uprava v teku šestih let, kolikor je pač potrebnih za namestitev te strukture, trideset milijard lir, od katerih je pet milijard lir že nakazala v pravkar odobrenem načrtu za triletnje 1986-1988.

S torkovega večera v Slovenskem klubu

Vloga Trsta pri vrednotenju psihoanalize

So pripadniki neke manjšine, naj bo to kulturne, jezikovne itd., res najbolj dovezni za psihoanalizo? Če je to res, zakaj se potem ravno oni z veliko pozornostjo nagibajo k razumevanju notranjih dogajanj človeške psihe? Na ti vprašanji sta v torek v Slovenskem klubu skušala odgovoriti psihoanalitika Pavel Fonda in Hektor Jogan, tudi sama člana manjšinske skupnosti, ki sta na podlagi svojih profesionalnih izkušenj prikazala številne zorne kote te medicinske vede.

Oba sta ugotovila, da je za pripadnika manjšine pač značilna večstranska interpretacija dogajanj in situacij; to se seveda odraža tudi pri proučevanju človeškega individuuma in njegove psihe, ki je sama po sebi precej kompleksna in polna protislovij. Zato ne more sploh presenečati dejstvo, da številni ugledni psihoanalitiki izhajajo iz (sicer različnih) manjšinskih skupnosti, za katere sta, kot smo prej povedali, značilni introspektivnost in prirojeno upoštevnejše različnih miselnih vidikov. Sam Freud je bil npr. Jud; judovskega tj. manjšinskega porekla je bil njegov učenec Edoardo Weiss, ki je več let živel v Trstu. Podobna značilnost pa je navsezadnje prisotna tudi v naših krajih, kajti upoštevati je treba, da so psihoanalitični operaterji ravno manjšinci, pripadniki slovenske etnične skupnosti.

Namen torkovega srečanja sicer ni bil ravno v osvetlitvi odnosa med psihoanalizo in manjšinsko stvarnostjo. Izhodišče za razprava je bil namreč nedavni mednarodni posvet o psihoanalizi, ki je bil v začetku prejšnjega meseca v Trstu. Podobno kot takrat, je bila tudi v torek v ospredju vloga, ki jo je naše mesto imelo pri vrednotenju psihoanalize v začetku stoletja in pomenu, ki ga ima danes. Časi, ko je Freud za krajše obdobje bival v Trstu, za njim pa psihoanalitično misel razvijal Weiss, so zdavnaj mimo, kajti

Freudova misel odtlej ni posebno zablestela. V našem mestu smo bili poleg tega priča višku Basagliove izkušnje z alternativno psihiatrijo, ki je psihoanalizi sicer sorodna, vendar včasih tudi antitetična. Nič boljše pa ni bilo v ostalih krajih, kjer je psihoanaliza vzbrstela; v nekaterih državah Srednje Evrope, ki je veljala za zibelko psihoanalize, je namreč v dvajsetih oz. tridesetih letih zavladal totalitarizem (nacizem, fašizem), ki ni bil naklonjen psihoanalitični doktrini, isto pa v določeni meri velja tudi za vzhodnoevropske države po drugi svetovni vojni. Na Madžarskem so šele pred nekaj leti ustanovili psihoanalitično ustanovo, Jugoslavija pa v mednarodni psihoanalitični zvezi nima več članov nobene organizacije. (V.)

S torkovega večera v Slovenskem klubu. Od leve predsednik kluba Kodrič in predavatelja Jogan ter Fonda

Minister Martinazzoli slovesno umestil kolegij razsodišča pri trgovinski zbornici

Po slovesnosti ob odprtju sodnega leta se je pravosodni minister Mino Martinazzoli včeraj popoldne udeležil slovesne umestitve kolegija razsodišča pri tržaški trgovinski zbornici. Njegova navzočnost ni bila brez razloga. Gre namreč za ustanovo, ki na vsedržavni ravni predstavlja posebnost. Njene korenine segajo v čas, ko je Trst pripadal stari Avstriji, letos pa bo začel delovati na osnovi novega pavilnika, ki ga je nedavno odobril prav minister Martinazzoli.

Po uvodnih besedah predsednika tržaške trgovinske zbornice Tombesija je na slovesnosti najprej spregovoril predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti, ki je navzočnost člana rimske vlade izkoristil predvsem za to, da ga je opozoril na težak gospodarski in družbeni trenutek, skozi katerega se prebija Trst. Minister Martinazzoli je zagotovil, da bodo osrednje državne oblasti še naprej posvečale posebno pozornost našim obmejnim krajem, poudaril pa je nujnost, da se tukajšnje prebivalstvo ne prepusti »čaru dekadence«, ampak da samo odločneje poprime za vaje lastne usode, ne da bi vsega čakalo od države.

Pri tem se je minister naravno navezal na poseben značaj ustanove, kot je ravno razsodišče tržaške trgovinske zbornice. Gre za sodišče

zasebnega značaja, ki lahko učinkovito vskoči tja, kjer je državna pravica posebno pomanjkljiva. Zaradi počasnosti postopkov in še iz drugih razlogov se namreč v Italiji gospodarski spori vse manj rešujejo pred civilnimi sodišči, tako da na tem področju obstaja huda praznina, ki jo lahko učinkovito zapolnijo prav ustanove, kot je razsodišče tržaške trgovinske zbornice. Odveč je država tam, kjer lahko učinkovito deluje trg, je dejal minister.

Po besedah ministra Martinazzolija je bil slovesno umeščen 80-članski razsodni kolegij (v njem je tudi le-

po število slovenskih poslovnežev), katerega mandat bo trajal 5 let. Kot rečeno, bo razsodišče delovalo na osnovi novega pravilnika in prav o njem je na včerajšnji slovesnosti govoril prof. Gabrielli. Osvetlil je zlasti popravke, ki so jih vnesli v pravilnik na osnovi izkušnje iz zadnjih let.

Poleg omenjenih osebnosti in seveda članov razsodiškega kolegija so se včerajšnje slovesnosti udeležili tudi predstavniki dunajske trgovinske zbornice, prefekt De Felice, župan Richetti in drugi predstavniki krajevnega javnega življenja.

Na zaupnem srečanju v Rimu o rafineriji Aquila prisoten tudi predstavnik ENEL

Na ministrstvu za industrijo v Rimu je bilo včeraj zaupno srečanje o vprašanju TOTAL, ki ga je sklical podtajnik Zito in ki so se ga udeležili predstavniki IRI-ENI ter ministrstev za industrijo ter državne soudeležbe. Srečanje na visoki ravni torej, na katero niso bili povabljeni sindikalni predstavniki. Zanimivo in pomenljivo je, da se je včerajšnjega srečanja, ki je bilo, kot rečeno, strogo zaupnega značaja in niso z njegovim potekom seznanili tiska, prvič udeležil predstavnik družbe ENEL. Iz tega bi se dalo sklepati, da je bila predmet včerajšnjih razgovorov možnost alternativne rešitve za žveljsko rafinerijo Aquila, to pomeni namestitve termoelektrarne na premost. Znano je, da je vodstvo družbe TOTAL zahtevalo, naj vlada čimprej nakaže alternativno rešitev, sicer bodo žveljsko Aquilo zaprli. Včerajšnje srečanje naj bi se torej spoprijelo s tem vprašanjem.

Občina je naročila študijo o ureditvi parkirišč v mestu

Problem ureditve prometa v mestnem središču, še zlasti kar zadeva vprašanje parkiranja, ostaja slej ko prej zelo občuten v tržaški javnosti. Vsa dosedanja prizadevanja (resnici na ljubo niso bila kdove kaj intenzivna) še zdaleč niso nakazala zadovoljive rešitve. Primer uporabe silosa za parkirišča je dalj časa običal na mrtvi točki zaradi problemov lastništva in čepprav se je zadeva sedaj končno premaknila, tudi njena uresničitev še ne bo predstavljala dokončne rešitve.

Po številnih pritiskih javnosti in raznih izvoljenih predstavnikov se je tržaška občinska uprava sedaj odločila, da poveri Inštitutu za proučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti (ISTIEE), ki deluje v okviru tržaške univerze, nalogo, da izdela splošno študijo za »sistem parkiranja v mestu«. Načrtovalci bodo morali najprej nakazati razpoložljive površine ter izdelati analize o tehnični izvedljivosti parkirnih struktur ter o stroških, ki bi jih gradnja teh struktur zahtevala. Ta študija naj bi bila dopolnilo vsem raziskavam, ki so jih v tem pogledu že izvedli v našem mestu.

Sklep o naročitvi študije je občinski odbor sprejel na zadnji seji, o tem sklepu pa se mora sedaj izreči občinski svet.

Med drugimi sklepi občinskega odbora velja omeniti najetje posojila

za izredna popravila na gasilskem poveljstvu na Trgu Nicolini (196 milijonov lir) in posojila v višini 200 milijonov lir za popravila v nekaterih otroških vrtcih (na Opčinah - Trg Monte Re, na Proseku - vrtec Silvestri, v Ul. Archi in pri Rocolu).

Obvestilo Sindikata slovenske šole

Sindikat slovenske šole obvešča, da zapade 25. 1. 1986 rok za vlaganje prošnje za premetitve za stalne učitelje osnovnih šol, 5. 2. 1986 pa za stalne profesorje na višjih srednjih šolah.

SSŠ poziva upokojene šolnike, ki so prejeli odpravnino med 1. januarjem 1980 in 1. oktobrom 1985, da se javijo na sedežu sindikata zaradi pojasnil glede prošnje za povrnitev »grabeža« IRPEF. Rok za predložitev prošnje zapade 28. februarja 1986.

Pojasnila in obrazce bodo zainteresirani dobili na sedežu SSŠ, Ulica Filzi 8, telefon 61193, vsak torek od 16. do 17. ure in ob sredah in četrkih od 11.30 do 12.30.

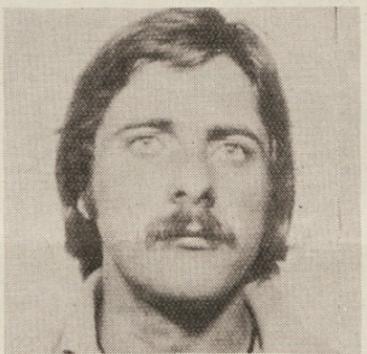
● Zaradi del na miljskem vodovodu bo jutri od 13. do 19. ure prekinjena dobava pitne vode v Žavljah in okolišu.

Primer Dagri: plemenita lekcija človekoljubnosti

Iz smrti se poraja življenje. Nevsakdanje izkušnje nas bogate s spoznanjem, da dobroti in velikodušnosti še niso šteti dnevi, da za neke človeške vrednote še nismo otopeli. Bridka usoda mladega trgovca Walterja Dagrija izpod Selivca na Opčinah, ki je v noči na nedeljo izgubil življenje v prometni nesreči na Ul. Commerciale, je dočakala nepredvidljiv epilog: srce, ledvici in očesni roženici pokojnega Walterja so z uspehom že presadili v pet bolnikov vzdolž severne Italije, od Trsta do Rima. Tja je zdravniška ekipa nad vse skrbno prepeljala najdragocenejši organ, Walterjevo srce, ki sedaj že bije v prsih mladega Rimljana, še do predvčerajšnjim neozdravljivega srčnega bolnika.

Družina Dagri živi v begunskem naselju na Opčinah, v eni ozkih ulicah na obronku borovega gozdička, po katerem je ulica dobila tudi svoje ime. Družinica se je z nesrečno usodo že sprijaznila in zavest, da tih smrt ljubljenega Walterja le ni odjeknila v prazno, je nad vse tolažilna. Oče Manlio ve povedati, da je bil Walter vnet zagovornik posmrtnega darovanja organov — naposled pa je bil poklican med prvimi, da se po smrti razda za sočloveka.

Za vse nas, ki ostajamo, je to plemenita lekcija človekoljubja, klic k odgovornosti pred odločitvijo, ki po-

staja iz dneva v dan bolj aktualna in že trka na našo vest: kako bi v tem primeru ravnali sami? J. B.

Včeraj je bilo na delovnih mestih okrog 50 od sto zdravniškega osebja

Občutne posledice stavke v bolnišnicah

Tudi v tržaških bolnišnicah se je včeraj pričela štiridnevna stavka, ki so jo oklicali avtonomni sindikati zdravnikov na vsedržavni ravni, da bi dosegli od vlade, naj z dekretom določijo njihovo pogodbeno avtonomijo, izven okvira enotne delovne pogodbe za vse osebje javne zdravstvene službe. Prekrižanje rok zdravnikov ima občutne posledice tudi zato, ker do tega prihaja že drugič v krajšem obdobju in povrh takoj po noveletnih praznikih, ko se dejavnost tudi v bolnišnicah zveča.

Bolnišnice, ki spadajo pod tržaško Krajevno zdravstveno enoto, so v teh dneh zasedene za 90 odstotkov njihovih zmogljivosti. Gre za sorazmerno visok odstotek (vsedržavno povprečje se suče okrog 70 odstotkov), ki ga je treba v dobršni meri

priznati posebnim krajevnim razmeram, delno pa tudi zamudam pri zdravniških posegih, ki so se iz gori navedenih vzrokov nabrale. Bolnišniških zdravnikov je na Tržaškem skoraj 400, poleg tega pa v tržaških bolnišnicah dela še 77 univerzitetnih zdravnikov na osnovi posebne konvencije. Slednji, ki pač sodijo pod ministrstvo za šolstvo in ne pod ministrstvo za zdravstvo, doslej niso še stavkali, k stavkovnemu gibanju pa se bodo predvidoma pridružili z začetkom prihodnjega tedna, če seveda ne bo poprej prišlo do novosti. To velja za tiste med njimi, ki se prepoznavajo v stališčih avtonomnih sindikatov. Sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL, kot znano, ostro nasprotuje stavkovni pobudi.

Kar 51 od 77 univerzitetnih zdravnikov dela v novi bolnišnici na Katinari, zato v njej manj občutijo posledice stavke kot drugod, kjer odločno prevladujejo bolnišniški zdravniki. Podobno je bilo že ob prejšnji stavki od 7. do 9. januarja. Odgovorni v bolnišnicah so nam vsekakor povedali, da so povsod zagotovljeni nujni zdravniški posegi in službe. Na splošno se je zmanjšala klinična in laboratorijska dejavnost, medtem ko nekatere službe, od ortopedije do radioterapije in vrste drugih delajo skoraj normalno. V tem smislu govorijo tudi podatki o dejanski prekinitvi

dela zdravnikov, mimo njihovega formalnega pristanka k stavki. Povprečno je včeraj bila odsotnost zdravnikov na delovnih mestih 50-odstotna. Pri ugotavljanju posledic, ki naj bi jih utrpeli pacienti zaradi stavke, je med drugim treba računati tudi z določeno avtodisciplino bolnikov, ki se pač v takšnih razmerah raje ne obračajo na bolnišniške službe, razen če seveda ne gre za nujne primere. Kot so nam povedali odgovorni v bolnišnicah, to naj bi do neke mere bilo celo pozitivno, saj se ljudje v zadnjih časih poslužujemo zdravniških uslug tudi brez resnične potrebe.

Nova občinska izpostava

V Ul. Paisiello 5/4 bodo kmalu odprli novo občinsko izpostavo za okrožje Valmaura - Naselje sv. Sergija. V njej bo služba za overovljanje podpisov in kopij, obenem pa bo mogoče naprošati tudi za razne matične listine, ki pa jih ne bo moč pripravi dvigniti, ker v izpostavi zaenkrat še ne bo elektronskega terminala. Občinski urad na Stari Istrski cesti 43 bo kljub temu še naprej odprt (overovljanje in takojšnje izročanje matičnih dokumentov).

Tržaško-avstrijski posvet zaključen

Ob koncu 20. zasedanja »odbora za pomorsko-pristaniške zveze«, ki ga sestavljajo zastopniki tržaške trgovinske zbornice in dunajske gospodarske zbornice, so bile sprejete štiri obveze: izvesti tržno preiskavo o izgledih za povečanje avstrijskih tovornih pošiljk, namenjenih v čezmorske države skozi tržaško luko; ugotoviti možnosti za okrepitev konkurenčnosti te luke v prid avstrijskim operaterjem; sklicati okroglo mizo o finančnih in davčnih olajšavah za avstrijske investicije v Trstu; pomnožiti stike med italijansko in avstrijsko železniško upravo v vidiku pospešitve tovornega železniškega prometa v obeh smereh. Očezve sodijo v okvir dvostranskega sporazuma iz oktobra 1985, ki ga mora še ratificirati rimski parlament.

Včeraj na Trbiški cesti pri Padričah

Strahovito trčenje lancie v pando

Strogo pridržana prognoza za voznika pande, 49-letnega Claudia Čoka z Devinščine

Odsek Trbiške ceste pri Padričah je bil včeraj spet prizorišče hude prometne nesreče. V trčenju lancia theme in fiata pande se je hudo ponesrečil voznik pande. 49-letnega Claudia Čoka, ki stanuje v zgornji občini na Devinščini št. 1, so v izredno hudem zdravstvenem stanju z rešilcem prepeljali v bolnišnico na Katinari, kjer so si zdravniki zanj strogo pridržali prognozo.

Nesreča se je pripetila malo po 17. uri na Trbiški cesti nedaleč od

Centra za znanstvene in tehnološke raziskave. Claudio Čok se je s svojo pando 30 (TS 263689) peljal iz Trsta proti Opčinam. Po pričevanju voznika lancia theme (TS 286365), 51-letnega Stelija Petelina z Rebrici Pruni 13, ki je upravljal avtomobil v smeri proti Trstu, je pando kakih sto metrov pred ostrim ovinkom pri Centru za raziskave nenadoma zavozila na levo stran ceste in se nato ravno na sredi cestišča zasukala počez. Voznik lancia theme, ki je bil

pravkar izvozil ostri ovinek, je zavil tudi proti sredini cestišča, da bi se ognil pandi, kljub temu poskus pa je bilo trčenje neizbežno. Lancia tema je s prednjim delom silovito treščila v levi bok pande, ki se je pod silo udarca prevrnila na desno bočno stran.

Claudio Čok je ostal ukleščen v notranjosti poškodovanega avtomobila. Šele po posegu gasilcev so ga lahko bolničarji Rdečega križa potegnili iz razbitin in prepeljali v bolnišnico na Katinari. Njegovo zdravstveno stanje je zelo resno. Moškega so v koma 3. in 4. stopnje s hudimi kostnimi poškodbami na glavi in po cellem telesu sprejeli na oddelku za oživljanje.

V lancia temi se je poleg Petelina peljal tudi Antonio Furlan. Slednji je lastnik avtorizirane avtomobilske delavnice za avtomobile lancia v Ul. Cologna, v kateri je zaposlen tudi Petelin. Včeraj na podvečer sta se z lancia theme, ki sta jo bila ravnokar popravila, odpravila na trbiško cesto, da bi preskusila avtomobil, predno bi ga predala lastniku.

Na kraju nesreče so posegli agenti prometne policije, ki so uvedli preiskavo. Vse kaže, da je nesreči botrovala nenadna slabost, ki naj bi obšla nesrečnega Čoka.

Smrt priletne ženske zaradi zastrupitve z monoksidom

»Ugotavlja se, da je gospa Anita Benco, rojena 13. junija 1926 v Trstu, preminila zaradi verjetne zastrupitve z ogljikovim monoksidom: tako piše v potrdilu o smrti petinšestdesetletne nesrečnice, ki ga je sestavil zdravnik Rdečega križa dr. Zadnik na osnovi analiz znanstvenega oddelka tržaške kvesture v pokojničnem stanovanju v Ul. Scalinata 3, III. nadstropje.

Anitin sin Fabio, 39 let, stanujoč v Ul. F. Venezian 14, je predvčerajšnjim okrog 17. ure prišel na obisk k materi, o kateri je vedel, da je doma, saj se je le nekaj ur poprej vrnila iz bolnišnice, kjer je preležala 30 dni v dermatološkem oddelku. Trkal je in trkal, a zaman, dokler ni stanovanjskih vrat sam odklenil s ključem, ki mu ga je bila mati svoj čas zaupala. Čim je vstopil, mu je zaradi hude vročine zmanjkala sapa, brž nato pa je zagledal mater ne gibno na tleh in ugotovil, da se ji je srce ustavilo. Poklical je letiški oddelk policije in rešilec Rdečega križa.

Policisti znanstvenega oddelka so odkrili, da so nekatere ročice za vžig štedilnika bile odprte. Zaradi

stavke občinskega pogrebnege podjetja so truplo pokojne prepeljali v mrtvašnico gasilci. Preiskovalci skušajo dognati prave vzroke uhajanja plina.

● Od torika do nedelje, 26. januarja, gostuje v Stalnem gledališču Furlanije - Julijske krajine rimska skupina Teatro Eliseo s Čehovim delom »Platonov«. Režiser je Gabriele Lavia, v glavnih vlogah pa igrata Rossella Falk in Umberto Orsini.

● Rajonski svet za Kolonjo in Škorkljo se bo sestel v petek, 17. januarja, ob 19. uri na sedežu v Ul. Cologna 30. Med drugim bo razpravljal o hišgenskem stanju Trga Volontari Giuliani in Drevoreda 20. septembra.

16.1.1985

16.1.1986

Franciška Drole-Majcen

Minilo je leto, odkar te je kruta usoda, prav na današnji dan, odtrgala od nas, zato tembolj boleče občutimo Tvojo odsotnost. Vedno si v naših srcih!

Tvoji ljubeči Stanko, Ondina, Ljubo in vsi drugi.

Mešani zbor »Krka« iz Novega mesta na obisku pri barkovljanskem društvu

Za pevce mešanega pevskega zbora KRKA iz Novega mesta bo sobota, 11. januar, nepozaben dan. Preživeli so ga v Trstu in okolici s pevci mešanega pevskega zbora Milan Perrot iz Barkovelj. Z njimi so navezali prijateljske vezi julija lani, ko je mešani pevski zbor iz Barkovelj nastopil na njihovo povabilo s celovečernim koncertom v Dolenjskih Toplicah.

Ob prihodu v Trst so se novomeški pevci najprej poklonili žrtvam Rižarne s pesmijo Ludwiga Van Beethovna »Žrtvena pesem« in s položitvijo cvetja. O zgodovini Rižarne in o bojih za Trst je z izbranimi in čustveno bogatimi besedami govoril novomeški pevec novinar Franc Udovič.

Po kosilu v slovenskem kulturnem domu v Barkovljah so pevci mešanega pevskega zbora KRKA obiskali Miramarski grad, si ogledali tržaški Kras in cerkev na Vejni. O tržaški zgodovini jim je govoril prof. Samo Pahor.

Zvečer je imel v slovenskem kulturnem domu v Barkovljah mešani pevski zbor KRKA iz Novega mesta celovečerni koncert. Velika ljubezen do petja in doživeto podajanje glasbenih vsebin sta navdušili poslušalce, ki so napolnili dvorano. Posebno doživeto so Novomeščani odpele slovenske ljudske pesmi. Program, ki

ga je skrbno izbral dirigent zbora prof. Miro Kokol, je bil zelo raznolik in zanimiv ter prijeten za uho. Obsegal je: Ubald Vrabec: »Zdravljica«, nizozemska-flandrijska »Majski svet«, J. S. Bach: »Čez goro pomlad hiti«, L. V. Beethoven: »Žrtvena pesem«, J. Brahms: »V tihi noči«, korejska »Arirang«, Villa Lobos: »Estrela e lua nova«, Blanter-Groll »Katljuša«, italijanska »La villanella«, dalmatinska »Kad si bila mala Mare«, »Stolce slavenski«, »Svatovna-šaljivka«, Matija Tomc: »Pomladna«, Bogdan Habe »Belokranjska dekleca«, prekmurska: »Dil dil dudu«, koroška

»Ribe po Murjici vavajo«, ljudska »Pleničke je prala«, ljudska »Mene glavica boli«, Kuhar-Gobec: »Jutri gremo v napad«, splet koroških »Jest pa moj hvaček«.

Po koncertu je bilo družabno srečanje novomeških in barkovljanskih pevcev, ki je še tesneje povežalo članice obeh zborov. Zboru KRKA je za lep koncert čestitala tudi senatorka Jelka Gerbec in spregovorila o življenju Slovencev v Italiji in o pomenu, ki ga imajo kulturne izmenjave in prijateljstvo med Slovenci, ki živijo tostran in onostran meje.

MIRO SLOSAR

Kras se pripravlja na pustno slavlje

Opčine in ostale kraške vasi so še pred dnevi krasile barvne luči in praznični okrasji, mraz in burja pa se tudi v novem letu pošteno držita zimske tradicije in ne dopuščata soncu, da bi prineslo nekaj veselja na premrzale ulice. Kljub temu pa je na Opčinah in drugod na Krasu takoj po novoletnih praznikih završelo in začele so se skrite a zato nič manj mrzlične priprave na pustovanje oziroma, kot pravi staro izročilo, na praznovanje pomladi. Ne smemo namreč pozabiti, da je ta priljubljeni običaj, ki se je v današnjem času odlično zarasel v sodobno življenje ter celo v mestne navade, pravzaprav pozdrav odhajajoči zimi ter ples in pesem v dobrodošlico in voščilo prihajajoči pomladi. Pomen pusta se je seveda v teku časa spremenil, stari ljudski praznik je postal spontana in enostavna priložnost, da se ljudje med seboj srečujejo in zbirajo ter se vsaj za teden dni v letu sproščeno uprejo težavam, resnim delovnim odnosom, prepogosti osamljenosti in zadržanosti. Kdo ve, ali je pustna maska res samo okras ali pa se v njej zrcalijo podzavestne želje in značajske poteze vsakega posameznika.

Odras želja, problemov, predvsem pa trdnega in vselepa značaja Kraševcev je nedvomno openski Kraški pust, ki slavi letos že dvajset let obstoja. Okrogla obletnica, ki pa ne pomeni samo dvajset let pustnih sprevodov po openskih ulicah, temveč tudi dvajset let uspehov, priprav, večernega dela pa tudi oživitve že pozabljenih oblik vaškega družabnega življenja.

Čeprav se marsikdo izmed nas še otežno spominja silvestrske noči ali počitka v smučarskih letoviščih, se namreč v teh dneh na Opčinah redno in resno sestaja odbor Kraškega pusta, stari in mladi predstavniki, pa mrzlično razpravljajo, kako naj bi na najbolj prikladen način praznovali za Opčine in za ves Kras pomembni jubilej. Vsekakor so na Opčinah in po ostalih vaseh precej skrivnostni, pa čeprav je že v zraku slutiti, da so priprave stekle s polno paro in da bodo prinesle marsikatero novost. V petek zvečer se je v openskem Prosvetnem domu sestel pustni odbor, da bi razpravljal o programu, zabavah in novostih.

Pobudniki 20. Kraškega pusta, med katerimi je na

žalost le malo tistih, ki so pred dvajsetimi leti spremljali prve vozove na openskih ulicah, so bili sicer ob našem obisku zelo skrivnostni. Poudarili pa so, da bo letos na Opčinah pust izjemoma kraljeval kar sedem dni, saj se bodo priredile in veseljačenje pričeli že na predpustni torek. Praznovanje bo seveda povezano z ljudskim izročilom in tako bomo lahko ob domačem kozarcu, v toplem zakurjeni osmici, srečevali čarodeje, glasbenike in najrazličnejše maske. Precej prostora bo namenjenega tudi tistim »resnejšim« obiskovalcem, ki si pred plesom in popivanjem želijo še kosček kulturnega prigrizka. Tako namreč šušljajo na Opčinah o defileju, ki naj bi prikazal zgodovino slovenske maske, o filmskih pobudah ter o fotografirani razstavi. Vse bo seveda namenjeno in posvečeno velikemu slavljenju — kralju Pustu. Proti koncu tedna bo pustno norenje seveda doseglo svoj vrhunec in vsi zagotavljajo, da bo na Opčinah poskrbljeno za vsakovrstno zabavo. Pritoževati se ne bodo smeli niti stari, niti mladi, najmanj pa še otroci, ki si verjetno pusta najbolj želijo. Kraški pust se bo uradno zaključil v soboto z običajnim sprevodom vozov mask in gobd iz zamejstva in iz Slovenije ter z nagrajevanjem na Pikelcu.

Stisnimo torej zobe in bodimo resni še za par tednov in pričakovanju zabave, veselja in sproščene vzdušja, ki vsako leto privablja na Opčine številne okoličane pa tudi veliko radovednežev iz mesta. Kraški pust je namreč postal pomembna tradicija ne le za Kras, temveč tudi za Trst in sosednjo Goriško, omenjena popularnost pa je verjetno največje zadoščanje za vse, ki so s trudom, idejami in večkrat tudi s trdim nočnim delom prispevali k njegovemu dvajsetemu letu življenja. Upajmo torej, da bo letos uspeh še večji, čeprav tega nihče ne more zagotoviti, saj je pust kot vedno nekaj spontanega, neuradnega, ki ne spada v noben klišé. Zanj se ustanove in birokracije ne zmenijo in prav zato je pustovanje pravi sad domišljije in dobre volje vsakega posameznika, v primeru Kraškega pusta pa predvsem rezultat požrtvovalnega dela vseh tistih, ki po posameznih vaseh v popoldanskem in nočnem urah mrzlično gnetejo papir in lepilo ter pripravljajo vozove.

SUZI PERTOT

PREDNAROČNINA za primorski dnevnik ZA LETO 1986

Plačilo do 31. januarja

CELOLETNA 90.000 lir (+ 500 lir kolka)
MESEČNA 12.000 lir

Po 31. januarju bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka.

PLAČILA SPREJEMAJO:

Uprava v Trstu in Gorici
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: tekoči račun ZTT 13512348
Vsi slovenski denarni zavodi na Tržaškem in Goriškem

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

PD Slovenec iz Boršta in Zabrežca priredi ob priliki vaškega patrona jutri, 17. januarja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu kulturno prireditev. Nastopili bodo otroci iz osnovne šole, pevski zbor Slovenec in dramska skupina z veseloigro v narečju »Ambet je bjeu...«. Ponojitev bo prihodnje soboto, 25. januarja.

Slavistično društvo za Trst in Gorico obvešča, da bo REDNA SEJA ODBORA jutri, 17. januarja, ob 18. uri na ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20.

V DSI bo v ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 predaval dr. Emidij Susič o temi »Mladi: Stil življenja in vrednote (rezultati sociološke ankete ob mejih)«.

SKK (Slovenski kulturni klub) vabi v soboto, 18. t. m., ob 18.30 na sestanek literarnega krožka, ki ga vodi prof. Zora Tavčar-Rebula. Vsebina: 1. Edward Kocbek, pesnik; 2. Stürje sodobni romanopisci - primerjalna analiza.

Sklad M. Čuk prireja v župni cerkvi na Opčinah KONCERT cerkvenega pevskega zbora LJUBLJANA - ŠT. VID v soboto, 18. t. m., ob 20. uri. Vabljeni! Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi svoje člane in prijatelje na predvajanje filma Alojše Žerjela »Po Normandiji«, ki bo danes, 16. januarja, ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

Odbor SKD Tabor vabi člane na redni občni zbor, ki bo jutri, 17. januarja, ob 20. uri — prvo sklicanje, drugo pol ure kasneje, v Prosvetnem domu na Opčinah.

V Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva 3, je do 20. t. m. odprta razstava akademskega slikarja MATEJA METLIKOVIČA. Urnik ogleda ob delavnikih od 17. do 19. ure.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 16. januarja MARCEL

Sonce vzide ob 7.41 in zatone ob 16.48 — Dolžina dneva 9.07 — Luna vzide ob 10.54 in zatone ob 23.39.

Jutri, PETEK, 17. januarja ANTON

Vreme včeraj: temperatura zraka 6,2 stopinje, zračni tlak 1002,9 mb pada, brezvetrje, vlaga 85-odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9 stopinj.

Plimovanje danes: ob 1.24 najvišja 34 cm, ob 7.38 najnižja —7 cm, ob 12.13 najvišja 9 cm, ob 18.38 najnižja —32 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Denis Kneipp in Marko Pettiroso.

UMRLI SO: 32-letni Walter Dagri, 76-letna Concetta Lombardo, 89-letna Maria Tomazincih, 86-letna Virginia Piva, 81-letna Maddalena Domenicos, 86-letni Giovanni Lugli.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 13. januarja, do sobote, 18. januarja 1986

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Milje (Lungomare Venezia 3).

Fernetiči: samo telefonsko za najnужnejše primere (št. 225-596).

(od 19.30 do 20.30)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Milje (Lungomare Venezia 3).

Fernetiči: samo telefonsko za najnужnejše primere (št. 225-596).

(od 20.30 do 8.30 - Nočna služba)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Milje (Lungomare Venezia 3).

Fernetiči: samo telefonsko za najnужnejše primere (št. 225-596).

KRZNA — JOPE — NAŠITKI PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2
Priporočeni trgovini za vaše nakupe

razna obvestila

Danes, 16. t. m., ob 20.30 bo v bazoviškem domu INFORMATIVNI SESTANOK upokojencev CGIL. Prinesite pokojninsko knjižico! Sekcija za vzhodni Kras.

Sekcija VZPI-ANPI Boljunec priredi 1. februarja ob 18. uri v hotelu Maestoso v Lipici DRUŠTVENI PARTIZANSKI VEČER. Za zabavo bosta poskrbela orkester in Veseli godci. Vpisovanje pri vseh vaških sedežih VZPI-ANPI.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov iz Podlonjerja sporoča, da sprejema vzorce za analizo vsak torek po 16. uri v prostorih Ljudskega doma v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24.

izleti

SPDT prireja v nedeljo izlet z osebnimi avtomobili na Brestovec na goriškem Krasu. Zbirališče je ob 9. uri pred tržaško sodno palačo, ali pa ob 9.30 na križišču v Štivanu, ali od 10.15 v Devetakih. Hoje bo za tri ure, izlet (ob vsakem vremenu) pa bo vodil Franc Armani.

mali oglasi

PRODAM fiat 127/77 in fiat 127 special ter fiat 128 coupe, vsi v odličnem stanju. Tel. 826-759.

PRODAM trstje (cannelle). Telefonirati ob večernih urah na št. 231-961.

IŠČEM kakršnokoli delo, po možnosti v uradu. Telefonirati po 13.30 na št. 745-762.

STANOVANJE V RONKAH, okrog 80 kv. metrov, z garažo, zgrajeno leta 1969, prodam. Tel. 0481/82253 ob uri kosila in zvečer.

PRODAM dva mala ameriška prašička (cavie). Tel. 227-342.

PRODAM commodore 64, disk drive 1541, programski jezik logo, urejevalnik besedil easy script in simulator letenja. Tel. (0481) 882-339.

DAJEM skladišče v najem, 72 kv. m, Pulje pri Domju. Tel. 280-959.

OSMICO v Mačkoljah je odprl Ernest Smotlak.

PRODAM novo ogrevalno blazino. Tel. na št. 754-833.

NA OPČINAH išče slovenska štiričlanska družina neopremljeno stanovanje ali manjšo hišo za največ pet let. Pisati ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Openci«.

OSMICO je v Borštu odprl Danilo Glavina.

PRODAM 1.300 kv. m obdelanega vinograda na Kontovelju. Tel. 040/226-614.

PRODAM simco 1100 ES, letnik 1976, po ugodni ceni. Tel. 229-268.

SPALNICO, hrastovo, rustično, novo prodam za polovično ceno. Tel. na št. 040/575-145.

PRODAM fiat 500, letnik 1972. Tel. v večernih urah na št. 040/274-995.

UVOZNO-IZVOZNO podjetje išče mlajšega uradnika/co za komercialno. Pisemne ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Komerzial«.

menjalnica

15. 1. 1986

Ameriški dolar	1.670.—
Kanadski dolar	1.180.—
Švicarski frank	803.—
Danska krona	184.—
Norveška krona	218.—
Švedska krona	218.—
Holandski florint	603.—
Francoški frank	220.—
Belgijski frank	31.—
Funt sterling	2.400.—
Irski sterling	2.050.—
Nemška marka	679.—
Avstrijski šiling	96.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	8.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.116.—
Grška drahma	10.—
Debeli dinar	4,20
Drobni dinar	4,20

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S. P. A. TRST - ULICA F. PILLATI 10 - 61-448

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

NOËL COWARD

HUDOMUŠNA PRIKAZEN

Režija: DUŠAN MLAKAR

JUTRI, 17. januarja, ob 19.30 — RAZPRODANO

V soboto, 18. januarja, ob 20.00 — RAZPRODANO

V nedeljo, 19. januarja, ob 16. uri

ENGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi danes, 16. januarja, ob 18. uri na otvoritev razstave

LUCIJANA BRATUŠA

slike in tempere

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist JEAN-BERNARD POMMIER.

gledališča

VERDI
Danes, 16. januarja, ob 20.30 — red E/F — bo v gledališču Verdi sedma uprizoritev »Carmen« za baletom Antonia Gadesa ter v režiji in koreografiji Antonia Gadesa in Carlosa Saure. Izredna predstava za deželo bo 18. t. m. ob 17. uri.

ROSSETTI
Danes, 16. januarja, ob 20.30 — red četrtek — bo gledališka skupina Teatro Eliseo predstavila Rossello Falk in Umberta Orsiniya v »Miele selvatico« Michaela Frayna. Režija Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 3 ure.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
Jutri, 17. januarja, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Janos Kovacs, solist: Janez Matičič.

Mala dvorana
Danes, 16. januarja, ob 20. uri: Spomini iz ječe.
Jutri, 17. januarja, ob 20. uri: Pixture, iz cikla »Novi brazilski filmi«.
V soboto, 18. t. m., ob 10. uri: Zlata ladja in maček Muri. Koncert za male in velike z Neco Falk, Jerkom Novakom in Igorjem Leonardijem.

Okrogla dvorana
Jutri, 17. januarja, ob 22. uri in v soboto, 18. t. m., ob 20.30: Benečanka. Neznani renesančni pisec. Pozorišče Dvorišče Beograd.

Srednja dvorana
V soboto, 18. t. m., ob 19.30: Folklorna skupina »Triglav« - Buenos Aires, Argentina.

kino

Ariston Danes zaprto.
Jutri ob 16.00 — 22.00 »Tangos«. Marie Laforet.

Eden 15.20 — 22.00 »Le ragazze e il maiale« in »Le cuginette del clistere«. Oba filma prepovedana mladini pod 18. letom.

Excelsior 18.00 — 22.25 »Amici miei - III.«

Excelsior II. 17.30 — 21.45 »Tutta colpa del paradiso«. Ornella Muti, Francesco Nuti.

Fenice 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Comandante«. Arnold Schwarzenegger.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »I Goo-nies«.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Intimità proibite di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanca Walta Disneya.

Grattaciolo 16.30 — 22.15 »Scherzare col fuoco«. Burt Reynolds, Candice Bergen, George Segal.

Capitol 16.00 — 22.00 »Cocoon«.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Miranda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Prova di innocenza«.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Oltre le sbarre«.

Radio 15.30 — 21.30 »Le viziose«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

ženska in njena stvarnost

Učinkovita časopisna pobuda »Dežela žensk«

»Dežela žensk« je dežela, v kateri živijo ženske, se pravi, kjer delajo, mislijo, ustvarjajo, skratka so in temeljujejo zakaj in na kakšen način so ženske. »Dežela žensk« je tisti del sveta, ki pripada ženskam, v tem primeru tisti del časopisa, ki pripada ženskam. »Dežela žensk« je namreč naslov posebne priloge, ki že osem mesecov zapored izhaja vsak tork kot sestavni del rimskega dnevnika Paese sera. Sestavni, vendar avtonomni, ker »Deželo žensk« snuje, piše, sestavlja in upravlja redakcijski ženski kolektiv s širokim krogom sodelavk, ki to delo opravlja zastonj.

V kratkem bodo članice »Dežele žensk« o prilogi, njenem nastanku in pomenu, privedle posvet, ki bo kot kaže sredi februarja v Rimu. Zato že sedaj pripravljajo obračun novinarskega dela, ki je trenutno edini tega tipa v Italiji. Pravzaprav vse izključno ženske iniciative na novinarskem področju (izvzete so seveda tako imenovane ženske ilustrirane revije, ki kajpak ne izhajajo zaradi ženskega truda in hrepenenja) temeljijo na prostovoljno - honorarni sistem morala odločiti tudi revija Noi donne, ki bi drugače nehala izhajati. Od drugih ženskih pobud za ženske (brez reklamnih primesi) pa so ostala pri življenju le glasila, ki izhajajo v okviru strankarskih informacijskih centrov ali založb, občasne publikacije ali pa revije na specifično temo navadno z znanstveno - raziskovalnim pristopom. O ženskem vsakdanu pa se naprej površno ali celo izkrivljeno poročajo sredstva javnega obveščanja, ki so prostor namenjen ženski tematiki še skrčila.

V tej luči je pobuda skupine novinarov in njihovih sodelavk, ki vsak tork pripravi dve izključno ženski strani, še toliko bolj pomembna. »Ženske ženskam«, je bil prvotni naslov pobude, ko je bila še v načrtu, nato pa so se odločile raje za »Deželo žensk«, ki bolje opredeljuje njihov namen. »Deželo žensk« je treba namreč tolmačiti na razne načine: najprej gre za deželo, ki je nastala v svetu, ki ga tokrat predstavlja celoten časopis Paese sera; nato je seveda to de-

žela vseh žensk, celoten prostor, v katerem prebivajo ženske. Prostorsko zelo obsežna, ta ženska dežela ni monolitna, temveč jo označuje prav velika notranja raznolikost, ki jo seveda priloga mora odražati; kakor tudi mora vsebovati kopico informacij o delovanju žensk, raznih organizacij kot tudi ženskega gibanja, da ne bo videti, če se zaustavimo ob splošni informaciji, ki jo nudijo vsi »normalni« mediji, da ženske na specifično temo ženskih vprašanj sploh ničesar ne počno.

Posebna priloga, ki izhaja vsak teden na Paese sera, pa mora biti, pravijo pobudnice, tudi primeren prostor, da se lahko oceni, kaj je bilo storjenega, kajti iz dnevnega poročanja dogodki hitro tonejo v pozabo. Istočasno pa seveda »Dežela žensk« nudi odlično priložnost, da se oglasijo tudi ženske, ki jim informiranje ostalih ni vsakdanji kruh; operaterke raznih profilov, ki so strokovno zaposlene na raznih področjih, ki jih navadno strpamo pod klohek »ženska problematika«; razne politično angažirane ženske, ki so jim ostale ženske nekako naložile, da predstavljajo in zastopajo njihove zahteve (čeprav na splošno ženske ne zaupajo preveč ženskam, ki so bile izvoljene v razne organizme).

Po osmih mesecih, ugotovljajo pobudnice, se je izkazalo, da je bila želja po izmenjavi informacij in po širšem informiranju žensk zelo velika, oziroma je bilo to področje zelo slabo krito. Vsekakor je priloga doživela velik uspeh, med drugim se je moč naraščati tudi samo na torkovo številko Paese sera, ki prinaša »Deželo žensk«. Zato ženski redakcijski kolektiv že razmišlja o tem, da bi prilogo razširil, kar je seveda vezano na številne probleme. Tudi Paese sera namreč ne dela v najbolj povoljnih pogojih, saj ga izdaja zadruga in se čisto znajde v težavah, zlasti finančnega značaja.

Kot ročeno vse prebivalke »Dežele žensk« delajo zastonj, so pa zato ostali stroški, ki jih je treba redno kriti. Pri snovanju priloge pa seveda prihaja tudi do drugačnih težav: če je po mnenju kolektiva raznolikost v novinarskem pristopu, ki je nujen odraz dejstva, da v prilogi sodeluje veliko žensk, je po oceni drugih takšna nenotnost pokazatelj, da redakcija »Dežele« ne daje ocen, skratka, da se ne opredeljuje.

Vendar pa je po mnenju urednic glavni cilj posebnih strani nuditi drugačno informacijo o ženskah in njihovem delovanju ter ustvarjati pogoje, da pride do soočanja o specifičnih problemih. Povedati in dati besedo drugim — s tem geslom bi lahko povzeli vodilo skupine žensk, ki je na svojstven način začrtalo »Deželo žensk«, v katero bi kazalo pogledati, če je vsaka izmed nas našla primeren prostor v njej. (bip)

Nove telefonske številke PD

Javna telefonska služba SIP je dodelila tržaškemu uredništvu Primorskega dnevnika nove telefonske številke, ki so torej naslednje: 764-832, 764-833, 764-834, 764-835 in 723-360.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke, da je v teku

RAZPRODAJA

zimskih moških, ženskih in športnih oblačil
s popusti od 20% do 80%

ULICA CARDUCCI 4 - Telef. 631188 - TRST

Obv. občini 5/12/85

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal	14.35 Tandem - aktualnosti in igre
9.30 Teletideo	15.15 Secondo me - tandem
10.30 Melodrama - 2. del	16.00 Šola in vzgoja - didaktične vaje
11.30 Cetra Graffiti	16.30 Pane e marmellata
12.00 Dnevnik 1 - Kratke cesti	17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
12.05 Halo... kdo igra - opoldanski program z Enrico Bonaccorti	18.30 Športna poročila
13.30 Dnevnik 1	18.40 Le strade di San Francisco - TV film
13.55 Dnevnik - tri minute o...	19.40 Meteo 2
14.00 Halo... kdo igra - zadnji poziv	19.45 Dnevnik 2
14.15 Il mondo di Quark - dok.	20.30 L'ispettore Derrick - TV film
15.00 Kronike	21.35 Aboccaperta - pogovor z gledalci
15.30 Dokumentarec o žuželkah - 1. del	22.30 Dnevnik 2 - večerne vesti
16.00 Zgodbe od včeraj in danes	22.40 Dnevnik 2 - šport
16.30 Risanke	23.50 Dnevnik 2 - zadnje vesti
16.55 Danes v parlamentu	Tretji kanal
17.00 Dnevnik 1 - kratke vesti	11.45 Teletideo
17.05 Magic	13.45 Četrtekovo srečanje o zdravstvu
18.00 Knjižni tednik	14.15 Šola in vzgoja - ruščina
18.30 Italia sera - dogodki in osebnosti	14.45 Jezik za vsakogar - francoščina
19.40 Almanah jutrišnjega dne	15.15 Simfonični koncert
19.50 Vremenske razmere	16.15 Učinkovitost v bolnici - vzgojna oddaja
20.00 Dnevnik 1	16.45 Ehi ragazzi, ci sono i bambini - 1. del
20.30 Buonasera Raffaella	17.15 Dadaumpa
22.25 Dnevnik 1	18.10 L'Orecchiocchio - glasbena odd.
22.35 Buonasera Raffaella - 2. del	19.00 Dnevnik
23.30 Dnevnik, vremenske razmere, danes v parlamentu	19.30 Deželni program: Odprt prostor - 1. oddaja
Drugi kanal	20.05 Helikopter - poučna oddaja
9.30 Teletideo	20.30 Specchio palese - 5 epizod družinskega življenja
11.55 Cordialmente - rubrika	21.30 Dnevnik
13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri	22.05 L'amante - film
13.25 Dnevnik 2 - Okolje	23.15 I Buddenbrook - 11. nadalj.
13.30 Capitol - TV serija	
14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti	

jugoslovanska televizija

Ljubljana	18.00 Bratje in sestre - TV film
11.15 Risanke	18.30 Pacific international airport - TV film
11.25 Deček s kamelami - risani film	19.00 Odprta meja - oddaja v slovenščini
17.30 Poročila	
17.35 Zgodba o poluhcu	
17.50 Potovanje skozi osončje - predstavitev planetov	
18.25 Koroški obzornik	
18.40 Svetovni pokal v smučarskih tehnik: Bohinj '86 - reportaža	
19.10 Risanke	
19.30 Dnevnik	
19.55 Vremenske razmere	
20.05 Tednik	
21.10 Tuji in bratje - 12. del nadaljevanke	
22.00 Dnevnik	
22.15 Retrospektiva jugoslovanskega filma	
Koper	
14.20 Popi - TV film	
14.45 Mala zgodovina glasbe	
15.00 Na videz brez povoda - film	
16.00 Risanke	
17.30 Veliki greben - TV film	
	19.30 TV D - Stičiče
	19.50 Kulturna panorama
	20.30 Prehod čez Ren - film
	22.15 TV D - Vse danes
	22.25 Košarka: Real - Cibona - pokal prvakov
	23.45 Varietè

sasebne postaje

CANALE 5	18.50 Gioco delle coppie - kviz
8.35 Alice - TV film	19.30 La famiglia Adams - TV film
9.00 Una famiglia americana	20.00 Kiss me Licia - risanka
9.50 General Hospital - TV film	20.30 Storie di fantasmi - film
10.45 Facciamo un affare - kviz	22.30 Cin cin - TV film
11.15 Tuttinfamiglia - igra	23.00 Basket: prvenstvo NBA
12.00 Bis - kviz	00.15 Premiere
12.40 Il pranzo è servito - kviz	01.15 Cannon - TV film
13.30 Sentieri - TV film	TELEPADOVA
14.30 La valle dei pini	11.00 Doppio gioco a San Francisco TV film
15.30 Una vita da vivere - TV roman	12.00 Chips - TV film
16.30 Hazzard - TV film	13.00 Capitan Futuro - risanka
17.30 Doppio slalom - kviz	13.30 Anna del cappelli rossi - ris.
18.00 L'albero delle mele - TV film	14.00 Innamorarsi - TV film
18.30 C'est la vie - kviz	15.00 Chips - TV film
19.00 I Jefferson - TV film	16.00 Risanke
19.30 Zig Zag - kviz	17.00 Bryger - risanka
20.30 Pentatlon - nagradna oddaja	17.30 Lamù - risanka
23.00 Protagonisti	18.00 Coccinella - risanka
23.30 I nomadi - film	18.30 Capitan Futuro - risanka
RETEQUATTRO	19.00 Carmin - TV film
8.30 Soldato Benjamin - TV film	20.00 Ransie - risanka
9.00 Destini - TV novela	20.30 Dottor John - TV film
9.40 Lucy Show	21.30 I boss del dollaro - TV roman
10.00 Alvaro piuttosto corsaro - film	23.30 Šport: Catch
11.45 Magazine	00.30 Chips - TV film
12.15 Jennifer	TRIVENETA
12.45 Ciao ciao - risanke	14.00 Combat - TV film
14.15 Destini - TV novela	15.00 Monitor
15.00 Agua viva	15.30 Swop - film
15.50 Il corazziere - film	17.00 Risanke
17.50 Lucy show - TV film	18.00 Reporter
18.20 Ai confini della notte - TV roman	18.30 Una signora intraprendente - TV film
18.50 I Ryan - TV film	19.00 Monitor
19.30 Febbre d'amore - TV roman	19.30 Disperatamente tua - TV film
20.30 Joe Dancer - TV film	20.15 L'insegnante viene a casa - film
22.30 Cinema & Co.	TELEFRIULI
23.00 Agente speciale - TV film	12.25 Deželni dogodki
24.00 Mod Squad - TV film	12.30 Dick Van Dyke - TV film
ITALIA 1	13.00 Medicinska rubrika
8.30 Gli eroi di Hogan - TV film	13.30 Seniorita Andrea - TV film
8.50 La casa nella prateria - TV film	14.30 Lamù - risanka
9.40 Fantasilandia - TV film	15.00 Super Mouser - risanka
10.30 Wonder woman - TV film	15.30 Glasbena oddaja
11.30 Quincy - TV film	17.30 L'ispettore Bluey - TV film
12.30 L'uomo da 6 milioni di dollari - TV film	18.30 Oddaja o obrtništvu
13.30 Help - kviz	19.00 Večerne vesti
14.15 Dee Jay Television	19.30 Seniorita Andrea - TV film
15.00 Chips - TV film	20.30 Nagradne igre
16.00 Bim Bum Bam - risanke	22.15 Nočne vesti
17.50 La casa nella prateria - TV film	22.45 Da ali ne, sejem
	01.00 Lahko noč Furlanija

radio

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljica; Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina; 8.40 Glasbeni mizaik; 10.10 Koncert RAI iz Rima; Simfonični orkester in zbor RAI iz Rima; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo; Sestanek ob 12. uri; Lahka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Ne prezimo!; 15.00 Mladinski pas: Diskorama; 16.00 Zbornik: Na goriškem valu; Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: »Mieszany chór marianski« iz Krakova na Poljskem; 18.00 Četrtekova srečanja: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)
6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis, EP; 6.45 Cestne informacije, objave; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.40 Zamejska pesem: tamburaški ansambel KUD »F. Prešeren« iz Boljuca; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna; 15.00 Črna na belem; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Ena skladba - dve izvedbi: Rahmaninov in The Beatles. 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)
7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 16.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente voci; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zmaj; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.03 Ilva - danes pri mizi; 14.33 Poročila v nemščini; Popoldanski spored: Glasba - Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zmaj; 15.45 Počitnice v Jugoslaviji; 17.45 Motociklizem; 18.32 Zborovski petje; 20.00 Nočni spored.

RADIO 1
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io '86; 10.30 Radio anch'io: popevke; 11.10 Pronto quiz; 11.30 Hlapec Jernej in njegova pravica; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasna dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Megabit; 16.00 Il Paginone; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.10 Skladbe Antonia Vivaldija; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Desertum; 20.00 Spettacolo; 22.00 Tvoj glas za lahko noč; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.05 Napoved programov; 8.45 Andrea - 4. nadalj.; 9.10 Preberimo tretjo stran časopisov; 9.32 Salviamo la faccia; 10.13 Mulini a vento - radijska fantazija; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Discogame tre; 15.00 Za prijetno popoldne; 16.00 Znani romani; 16.35 Mladina danes; 17.32 Oddaja o Hollywoodu; 18.00 Maestro Don Gesualdo; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Šola in vzgoja: domače naloge; 20.10 Glasbena oddaja; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 - 3131 - nočni spored; 22.30 Parlamentarna panorama.

LJUBLJANA
6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Naše pesmi in plesi; 12.10 Na današnji dan; 12.15 Znane melodije; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Med klavirskimi deli Marija Kogoj; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambelom Jožeta Kampača; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.10 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podklnica; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Paleta jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Podatki občinske statistične službe

V letu dni je Gorica izgubila skoraj en odstotek prebivalcev

Število prebivalstva v goriški občini se je v letu dni zmanjšalo za skoraj en odstotek. Nadaljuje se torej rakova pot, ki se je začela pred desetimi, enajstimi leti, ko je število smrtnih primerov prvič preraslo število rojstev in ko negativnega naravnega salda ni moglo izravnati niti precej živahno priseljevanje. Statistični podatki o stanju prebivalstva v občini na dan 31. 12. 1985 so zelo jasni: prebivalcev s stalnim bivališčem je bilo 40.692, oziroma 392 manj kakor ob koncu leta 1984. Od skupnega števila prebivalcev je bilo v občini 19.004 moških in 21.688 žensk. Rojstev so zabeležili 228 ali skoraj za petino manj, kakor leto poprej, ko se je rodilo 271 otrok. V letu 1985 je umrlo 611 občanov, ali 32 več kakor leto poprej. Negativni saldo (razlika med številom rojenih otrok in smrtnih primerov) znaša tako 383 enot. Negativni saldo so v lanskem letu zabeležili tudi glede priseliteljev, oziroma odseliteljev. V občino se je priselilo 727 oseb, odselilo pa 735, torej osem več. Migracijski tokovi so se, kot kaže, v zadnjem letu precej umirili, saj se je priselilo, o-

ziroma odselilo precej manj oseb kakor prejšnja leta. Leta 1984 so recimo zabeležili 803 primere priselitve in 822 primerov izselitve.

Podatki so pač točen odraz nekaj let trajajočega zelo težavnega gospodarskega stanja in seveda tudi spremenjenih življenjskih navad. Na zmanjšanje priseljevanja prav gotovo vplivajo skoraj povsem odsotne možnosti zaposlitve, saj v našem mestu nikakor ne moremo govoriti o tako imenovanem pojavu bega iz mest na deželo, kakor ga recimo beležijo v vseh večjih mestih v državi. Upadanje natalitete pa ima, kot znano, vrsto najrazličnejših razlogov, ki jih tu ne gre posebej razglabljeti.

V sklop statistike o gibanju prebivalstva sodijo kajpak tudi podatki o številu sklenjenih porok. Tudi na tem področju ni bistvenih odstopanj od splošnega (neugodnega) stanja. Za zakonsko zvezo se je v letu 1985 odločilo 232 parov (leto poprej pa 250). Večina (101) se jih je odločila za poroko z verskim obredom, 45 je bilo civilnih porok, 75 parov se je odlo-

čilo za poroko izven goriške občine, 11 pa v tujini. Tako je zabeleženo v uradnih registrih. Neugodno stanje glede gibanja prebivalstva se je v lanskem letu nadaljevalo in še zaostri. Če bomo tudi letos in naslednja leta stopili po tej poti, bo število stalnega prebivalstva v Gorici že v dveh, treh letih (ali pa še prej) zdrknilo pod 40 tisoč. Znakov, ki bi kazali na spremembo, na boljše seveda, za zdaj ni.

Iz dela rajonskih svetov

V ponedeljek, 20. t.m., ob 20.30 je napovedana seja rajonskega sveta za Svetogorsko četrt in Placuto. Seja se bo udeležil občinski odbornik za upravno decentralizacijo Nicola Fornasir. V sredo, 22. t.m., ob 20. uri pa se bo sestal rajonski svet v Podgori. Na seji bodo razpravljali predvsem o javnih delih, o raznih pobudah v korist šolarjev in starejših občanov ter o nekaterih drugih zadevah.

Pino Daniele v Gorici

Prvi koncert sodobne glasbe v soboto v športni palači

Leto 1986 se za goriško mladino, vsaj kar zadeva sodobno glasbo, odlično začneja.

V soboto zvečer bo namreč v športni palači s pričetkom ob 21. uri nastop znanega neapeljskega kantavtorja Pina Danieleja. Daniele, ki je pred štirimi leti navdušil Goričane, ki so takrat napolnili goriško dvorano do zadnjega kotička kot nikoli doslej, se predstavlja italijanski in evropski publiki z novim albumom *Ferryboat. Njegovo glasbo, mešanico soula, funkyja, afriške in neapeljske glasbe, katero so kritiki poimenovali Neaples Sound, neprestano izpopolnjuje. Prav ta glasba in globoka besedila pesmi sta mu dovolila prehod italijanskih meja ter dosego velikih uspehov vseh evropskih držav. Značilnost Danielejevih koncertov je dober show in odlična glasba v živo, dolžina koncerta pa je v veliki meri odvisna od publike, saj ne traja le standardnih 100 minut, pač pa da vse iz sebe, v rojstnem Neaplju je igral kar šest ur nepretrgoma. V običajnih dveh urah in pol nam predstavlja vse svoje pesmi, stare pa so glasbeno na novo prirejane. Poleg Daniela bodo na goriškem odru še basist Rino Zurzolo, klavirist Ernesto Vitolo, Mino Ci-*

nelu na tolkalah, Američana Steve Gadd na bobnih ter saksofonist Mel Collins in Kubanca Adalberto Lara in Juan Pablo Torres na pihala. (al)

Tiepolove jedkanice v Benetkah

Goriška razstava o Tiepolovih jedkanicah, ki smo jo videli lani poleti na goriškem gradu (priređitelj je bila goriška občina) roma v Benetke. Odprli jo bodo v soboto, 18. januarja, ob 11. uri, v razstavnih dvorinah muzeja Cà Rezzonico. Razstava bo tam odprta do 6. aprila. Na otvoritvi bodo prisotni urednik razstave sodnik Succi, zastopniki goriške občine ter beneški župan Nereo Laroni in drugi ugledni kritiki iz tega kraja.

Ulica poimenovana po Renatu Serri

V Gorici bodo v soboto, 18. t.m., slovesno poimenovali ulico po Renatu Serri, znanem kulturniku in literarnem kritiku iz začetka stoletja. Serra, ki je bil doma v Ceseni, je padel kot vojak na Kalvariji, med drugo soško ofenzivo.

Po Serri je občinska uprava sklenila poimenovati novo ulico na območju Drevoreda Virgilio. Slovesnost bo v soboto ob 8.45. V petek in soboto pa bo v Gorici na pobudo pokrajinske uprave dvodnevni posvet o življenju in delu Renata Serre.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 5. do 11. 1. 1986.

RODILI SO SE: Marco Buttignon, Luca Kren, Matthew Piagno.

UMRLI SO: 82-letna upokojenka Irma Principe vdova Belli, 64-letni upokojenec Carlo Gellini, 45-letni delavec Ferdinando Vecchiet, 77-letna upokojenka Gliš Salavdori vdova Suzzi, 63-letni uslužbenec Giuseppe Zago, 82-letni upokojenec Giovanni Russian, 82-letna upokojenka Maria Coti vdova Rakuscek, 86-letni upokojenec Augusto Pellegrini, 80-letni upokojenec Vladimiro Sirok, 79-letna upokojenka Maria Baldassi vdova Vida, 43-letni trgovski zastopnik Vinicio Brunetti, 88-letna upokojenka Giovanna Turk vdova Lutman, 64-letni upokojenec Federico Michelag, 74-letna upokojenka Ildegarda Pavletič, 70-letna upokojenka Bianca Mazzani Marizza, 85-letna upokojenka Ida Bracco vdova Padovan, 84-letna upokojenka Fedora Gregorij vdova Pecile, 72-letni upokojenec Edoardo Giacobbe.

OKLICI: uradnik Alessio Bergamasco in študentka Rafaella Munari, veterinar Pietro Scaramuzza in študentka Federica Pezzi, obrtnik Fabiano Dean in trgovska pomočnica Floriana Scabini, podoficir Simone Catalano in gospodinja Giuseppina Di Vita.

POROKE: trgovec Giuseppe Klavcic in trgovka Silvia Paoletti.

razna obvestila

V Katoliškem domu v Gorici bo drevi ob 20.30 srečanje z razgovorom o verskem pouku v državnih šolah. Pripravlja ga odbor staršev slovenske duhovnije, katehetje in dušni pastirji.

Glasbena matica Gorica obvešča, da je bil koncert pianistke Jasenke Rotar - Petrović, napovedan za jutri, prenešen na kasnejši datum.

kino

Gorica

VERDI 21.00 Kabaretni nastop Ilone Staller.

CORSO 18.00-22.00 »Commando«. Prepevado mladini pod 14. letom.

VITTORIA 18.00 — 22.00 »Miranda«. Prepevado mladini pod 18. letom.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 19.00 — 21.00 »I cancelli del cielo«.

Tržič

EXCELSIOR 17.30 — 22.00 »Super sexy baby«. Prepevado mladini pod 18. letom.

COMUNALE 18.00 — 22.00 »Ballando con uno sconosciuto«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Ognjene ulice«; ob 20.00 »Bolerok«

SVOBODA 19.30 »Doktor«

DESKLE Ni predstave.

Razprava na deželnem kongresu FILCAMS-CGIL

Kako z urniki odprtja trgovin? O tem teče v naši deželi razprava

O celi paleti vprašanj, ki zanimajo trgovino, turizem, servise, je bil govor včeraj na deželnem kongresu sindikata FILCAMS - CGIL, v katerem so združeni tisti, ki so zaposleni v tem sektorju. Kongres je bil v mali dvorani razstavišča Espomego. Vršil se v predpripravi na deželni kongres CGIL, ki bo prihodnji teden v Gradcu. »Razumeti spremembe« je bilo napisano v uvodniku kongresa.

Deželna tajnica sindikata Renata Bagatin se je v svojem poročilu dotaknila predvsem vprašanj trgovske distribucije in odprtja trgovin. Sindikat meni, da imamo pri nas še vedno preveč malih trgovin in da je to razlog, da so marsikdaj cene višje kot drugod. Sindikat obenem meni, da bi bilo prav, da bi odprli še več velikih samopostrežnih trgovin.

Prav tako niso sindikalisti zadovoljni z urnikom odprtja trgovin. V naši deželi imamo enoten urnik odprtja. Trgovine so, upoštevajoč deželno zakonodajo, odprte le 40 ur tedensko. Sindikalisti menijo, da bi morale biti trgovine odprte do 48 ali še več ur. Vendar pa ne na račun obveznosti uslužbencev. To pomeni, da bi bili morali trgovci vzeti v službo še drugo osebo.

Bagatinova je govorila tudi o turistični problematiki, ter dejala, da bi morala deželna uprava gledati

drugače na finansiranje turističnih naprav.

Istočasno pa si v sindikatu prizadevajo, da bi bile razne servisne službe uspešne. Sindikat naj postane zagovornik zahtev prebivalstva po teh službah.

V razpravo, ki je trajala ves dan, je poseglo več delegatov.

Na kongres je prišel tudi deželni odbornik za trgovino in turizem Carlo Vespasiano, ki je na okrogli mizi, pri kateri so sodelovali Giuseppe Olivo (CGIL), Querin (Deželna zveza zadrug) ter Renata Bagatin, orisal načrt deželne uprave za razvoj trgovine in turizma, ter se zaustavil še zlasti pri vprašanju urnikov odprtja trgovin.

Cicciolina drevi v Verdiju

Bilo je konec 70 let, ko je nadebudna in prikupna Madžarka Ilona Staller mešala glavo mladim in stari Italijanom. Dolgosa blondinka, bolj znana kot Cicciolina, se je namreč v gledališčih, na stadionih, na kakršnemkoli odru, in tudi če odra ni bilo, slekla do golega. Nekaj podobnega je skušala napraviti tudi na vsedržavnem kongresu ene izmed pomembnejših političnih strank. Tako

si je pridobila sloves in prišla na prve strani dnevnikov ter tednikov. Seveda so ji menažerji plačevali mastne honorarje, da so jo lahko imeli na svojih prireditvah, saj je bilo njeno ime zadostna garancija, da so napolnili dvorane.

Cicciolina je končno, po tolikih letih, pridrla tudi v naš goriški kot. To najbrž pomeni, da je v velikih krajih ne sprejemajo več? Drevo bo imela svoj show v goriškem Verdiju ob 21. uri. Seveda bo peša, plesala in prav gotovo se bo tudi slekla. Prepričani smo, da bo za to priložnost ta gledališka dvorana polna.

Trčenje na križišču

V goriški splošni bolnišnici so pridržali na opazovanju za teden dni 41-letnega Giorgia Foladoreja iz Ločnika, Ul. Licinio, zaradi poškodb, ki jih je zadobil včeraj popoldne v prometni nesreči, na križišču ulic Angiolina in Manzoni. Tu je prišlo do silovitega trčenja med giuletto, ki jo je upravljal Foladore in oplom, v katerem se je peljal 41-letni Romano Vecchiet iz Gorice. Vecchiet v nesreči ni bil ranjen, medtem ko so Foladoreju zdravniki ugotovili močan udarec v glavo. Sodeč po gmotni škodi na obeh vozilih, sta imela oba avtomobilista pravzaprav zelo veliko srečo.

Živahna razprava v občinskem svetu o reklamni službi

Zakaj lokalni lepaki predvsem v periferijo?

Tiskane besede na lepakih, ki jih vidimo nalepljene na zidovih, so vedno sestavni del našega vsakdana, pa čeprav se dandanes vozimo po mestnih ulicah z avtomobilom in marsikdaj nimamo časa, da bi prebrali to, kar je z malimi črkami napisano na lepaku. Da je tako smo imeli dokazano na zadnji seji občinskega sveta v Gorici, kjer so se svetovalci spoprijeli z potrditvijo sklepa o šestletni pogodbi za vodenje reklamne službe z družbo AGIAP iz Milana, ki jo je odbor na svoji seji sprejel še pred koncem leta.

Najprej o vsebini sklepa in o zgodovini poslovanja te družbe v Gorici. Do druge polovice sedemdesetih let je službo v svoji režiji opravljala občina. V službi so imeli uradnika ter dva delavca. Posel je bil za občino rentabilen, pa čeprav ni bilo velikega dobička. Takrat se je odbor KD-PSDI odločil, ob nasprotovanju tarkatne opozicije, da službo prepusti specializiranemu podjetju iz Milana (ta vrši podobno službo v več občinih v državi, vključno Trstu). AGIAP je zagotavljala že od vsega začetka občini visok dohodek. Zadovoljila bi se s četrtino denarja novčnega za reklamo. Zagotovila pa bi vsedržavno reklamo velikih tovarn in tvrdk. O-

premila bi v Gorici kar precej novih reklamnih prostorov poleg tistih, ki so dotedaj služili v ta namen. Sklep je občinski svet z večino glasov potrdil za nekajletno poskusno dobo. Ob zapadlosti je bil sklep potrjen do konca leta 1986, pa čeprav so imeli že takrat nekateri svetovalci pomisleke in čeprav pe prišlo med AGIAP in občino do spora, ker je družba hotela, da bi tudi občina za svoje lepake plačevala pristojbino.

Sredi lanskega leta je družba AGIAP namignila, da bi lahko povečala reklamne površine za nadaljnjih 600 kvadratnih metrov. Za to bi porabila okrog dvajset milijonov lir. Vendar pa bi bilo prav, da bi prišlo do podaljške pogodbe. Tako je občinska uprava, to je povedal v ponedeljkovi razpravi odbornik za finance Obič, leto pred iztekom odpovedala pogodbo in odbor je sprejel, tik pred koncem leta, novo šestletno pogodbo, tja do konca leta 1991. Lani, je še povedal odbornik, je reklamna služba občini navrgla čišlih 260 milijonov lir. Družba AGIAP obdrži nekaj nad 26 odstotkov novčnega. Na gre samo za lepake, marveč tudi za reklamne oglase v trgovinah, za letake reklamnega značaja, za

svetlobno reklamo, za reklamo na vozilih (avtobusi, tovornjaki itd.).

Razprava v občinskem svetu je bila dolga in svetovalci so od odgovornih organov na županstvu zahtevali da morajo doseči, da bi družba spoštovala pogodbo z občino. Začel je socialist Waltritsch. Če smo na eni strani zadovoljni zaradi povečanih dohodkov ne smemo zamolčati dejstva, da lepaki domače izdelave z reklamo na razne kulturne prireditve, lepaki s pozivi političnih strank in drugih tukajšnjih ustanov, ne najdejo velikokrat mesta na oglašnih prostorih v središču mesta. Kaj nam pomaga da je dvajset vabil na kak koncert nalepljenih na zidu podgorske predilnice ali na zidu bolnišnice ali uršulink, ko pa jih ni v mestnem središču. Pokazal je tudi na napake z lepljenjem lepakov z osmrtnico: ponekod so, drugod jih ni, ponekod ostajajo tudi mesec dni. Z njim je soglašal komunist Lambertini, ki je sicer dodal, da mu ne prija, da je odbor ravnal tako na tiho in predhodno, ne da bi prišlo pred podaljšanjem pogodbe do razprave v občinskem svetu. Republikanec Drufulca je potožil, da reklamni plakati za zasebna potrebna podjetja kričeče kazijo na go-

Pesniški prvenec Rezijana Renata Quaglie »Baside«

Otroške in trudne oči poezije

Slovenski pesnik Vladimir Gajšek je, pred leti, v oceni pesniške zbirke koroškega pesnika Valentina Polanška Karantanske zapisal, da »poezija, ki jo beremo v narodnem jeziku, še ni narodna poezija« in hotel s tem povedati, da veljajo med narodom, poezijo in (narodnim) jezikom čisto drugačna, bolj zapletena razmerja kot pa smo pripravljeno priznati v prvem hipu. A če smemo uporabiti njegovo misel, potem lahko zapišemo, da tudi »narečna poezija še ni

doti!), odkriva ga kot usojenost in zakonitost, kot zarotitev in zaklinjanje, ki ju lahko preberemo v zaključni kitici ene od najprezretljivejših pesmi v zbirki, Ognjenec ali Onj-ol kot se to skrivnostno biče iz fantazije(?), zarotitve(?), zgodovine (?) imenuje v dialektu:

Ognjenec naš, pokazi se
ker v hudem sami smo zelo
saj bolje da smo vedomci
kot s srci okovani

a to kritiko lahko razumemo samo skozi kitico, ki stoji pred njo in izreka tisto strašno dilemo, v kateri biva in išče vsa evropska poezija že od romantike dalje:

Nikakor več mi nimamo
ker Bog je mrtev, pokopan
in kam naj se zatečemo,
ko zadnje lipe ne bo več?

Poezija v svojem skoraj dvestoletnem obstoju, ko ima (po pravici) ime »moderna«, nenehno postavlja vprašanja, ki jim ponavadi pravimo »retorična«, ker nanje ni odgovora, saj je odgovor ves čas tu, na dlani. Quagliova poezija ga postavlja v formalni strukturi, kakršno pozna ljudska pesem; metaforika je podrejena osrednji ideji, »nelepa« je, prepričana blagoslavju naključja, ujeta v vrtajoča vprašanja, ki so hkrati eshatologija in ontologija, zavest o smislu, ki ga prinaša sleherni izpolnitev in strašno, žejajoče brezno, iz katerega ne vidimo izhoda.

Znotraj tako zamišljenega sveta pesnik tudi suvereno odgovarja na večno vprašanje o poeziji — je to resnica ali so to sanje z mislijo, ki se je ne more sramovati marsikatera

poezija, ki živi v svetu ostre in nenehno se obnavljajoče samorefleksije: »To so resnične sanje.« Elementarnost in neoparjenost Quagliovih verzov sta marsikdaj globoko pretresljiva; pesnik govori kot prerok, a hkrati se zaveda krhkosti in minljivosti svojega početja in prav v tej dvojni zavesti je skrita globoka in ganljiva človečnost.

Besede so knjiga poezij, ki jih uživamo le, če se otresemo vseh tistih silnih predsodkov, s katerimi obdajamo t.i.m. »umetno poezijo«: Quaglia išče dobesedno pot do naših src, ne da bi skušal igrati na poceni sentimentalne strune; vsa njegova lirika je namreč tako ostro zasekana v resnični svet, da človek ne more mimo določil te kamnate, prstene, krvave in dimaste zaročenosti in izročnosti, v kateri živi in čustvuje Renato Quaglia. Pesmi Voda, Večkrat, Tvoja senca, Zadnji izvir, Čas, Moje oči otroške, Ples pri zelenem jezeru, Ognjenec nam odkrivajo pesnika, ki živi v trdnem svetu in ki mu ta trdni (nemalokrat pa tudi trdi) svet odkriva tudi zelo globoke plasti, v katere je vsajena človekova usoda, še posebej človeka popotnika in iskalca. Zato so verzi nemalokrat trpki, bolj trpki, kot smo pripravljeno priznati pesniku, ki je samo »narečni samouk« z neke skoraj neznanne oddaljenosti, za »dvatisočmetrskih hribov« tudi v naših srcih in v naših dušah, naj ob besedi zvenita še tako staromodno; prevečkrat smo pripravljeno živeti zgolj od prve besede ali baside, kot bi dejal pesnik Quaglia.

Zbirka, ki je pred nami, ne skriva tega, da skuša potrkati na človeška srca, da iz svoje samote skuša stopiti v človeški, občestveni svet, kajti pesnik ve: Čas/ svoje sinove požira/ ki imajo nebeške oči/ Le nekaj jih je ostalo/ teh drugačnih ognjev/ sredi noči/ ki vemo, da na nas preži./ (Čas) ali v narečni, skrivnostni, pa vendar tako bližnji govoric: Čas/ požerja sve sine/ z očamen nebesken/ Ti par ki so ostale/ onjove furešt/ tuv ni noče/ ki vže vimo naše// Govorica te poezije — v originalu — je hkrati funkcija in razrešitev te funkcije, vabi nas s svojo arhaičnostjo, vabi nas, da bi se ujeli v njene mreže, ki seveda niso samo mreže poezije, marveč tudi zgodovine jezika, vsega, kar ta jezik prinaša iz davnin pred nas.

Baside so zbirka pesmi, ki nas opozarja na dve temeljni ravni: na eni govori Quagliove pesmi o zgodovini tega sveta in vseh tistih, ki so, kot to počenja pesnik, zdaj plaho, pa spet odločno, po volčje, nekoč vtiskovali v besede svoje hrepenenje in svoj obup, svojo vero in svojo bolečino. Na drugi strani je smisel teh pesmi v njihovi izjemno človeški naravnosti, ki se ne meni za humanistična gesla in oznake, marveč prodira v plasti sveta, kjer reči in ljudje, uroki in zamaknjenci živijo svoje prepletano, nerazdružljivo življenje.

Za konec stvarni podatki o zbirki: izšla je v zbirki ZTT »Leposlovje«, opremil pa jo je, z grafiko Ljuzeta Spacala, Andrej Pisani; spremno besedo in predstavitev v knjižni jezuk pa je opravil, kot smo že povedali, urednik zbirke, Marko Kravos.

DENIS PONIŽ

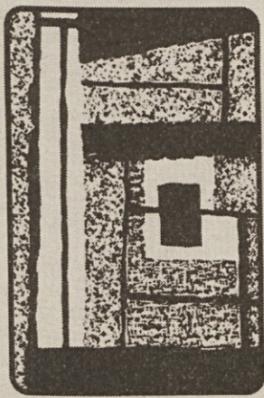
IZ LIKOVNIH GALERIJ

Michele Recluta v Cartesiusu

V galeriji Cartesius ob tržaškem ljudskem vrtu se te dni predstavlja s svojimi deli mlad likovni mojster Michele Recluta. Po rodu je iz Benetk, že dalj časa pa živi v Trzinu. Z mojstrom oziroma z njegovimi deli se v Trstu doslej sicer še nismo srečali, vendar je Recluta sodeloval že na številnih skupinskih razstavah v raznih središčih Veneta in bil tudi deležen več priznanj.

V tržaški galeriji bo gost iz Trziča razstavljal svoje akrile do 26. t.m., torej skoraj dva tedna. Podobno kot vsi sodobni likovni mojstri, skuša tudi gost iz Trziča ubrati kar se da samostojno pot in priznati je treba, da mu je v tem uspešno, pa čeprav se nam zdi, da so na njegov način likovnega izražanja deloma vplivali nekateri znani mojstri kot na primer: znani italijanski slikar Scanavino, pa tudi znana domačina Mocchiutti in Zigaina. Če zaznamo Scanavino v vzporednih črtastih odrgninah, je Zigaina navzoč v nekaterih motivih, konkretno v upodabljanju metuljev, med drugim na primer kačjega pastirja, ki ga v raznih oblikah večkrat srečamo na njegovih delih, pa tudi v koblici, večji in raznih žuželkah.

Seveda sta bolj kot motiv sam omebne vredna način prikazovanja in pa barva. Čeprav se v nekaterih posebej figurativno črtanih motivih kažejo mojstrove risarske sposobnosti, je prikaz motiva včasih že kar na robu abstraktnosti. Kar se pa barve oziroma barvnosti na sploh tiče, velja poudariti, da mojster dobro obvlada tehniko akrila, ki ga, kot kaže, močno razredči. Njegova osnovna barva pa je rjavo-rumena barva, seveda v vseh mogočih odtenkih, vanjo pa po potrebi, kot pač zahteva ali bolje kot dopušča motiv, vnaša rdeče ali zelene tudi drugobarvne ploskve, bolj povedano pramene, ki dajejo sliki posebno vendar vedno zelo umirjeno živost. (fre)

BASIDE

poezija določenega ožjega prostora.« Nasprotno, prav skozi poezijo v dialektu (to pomeni v pomensko in geografsko reduciranim jeziku, ki pa ni reducirani v svoji funkcionalnosti!) živi nekaj novega in neznanega, česar v narodni poeziji ne zaznamo (več).

Tudi prepesnjevalec Quagliove poezije v knjižno, normirano slovenščino, pesnik in urednik Marko Kravos, nenehno opozarja v svoji spremni besedi na nevarnost, da prehod iz dialektu, kot značilnega prostora, časa in smiselnosti te poezije v književno normo, »ubija« to poezijo ali jo vsaj bistveno in usodno krni. V slovenskem jeziku in v slovenski poeziji pa nastajajo še drugi problemi: književna norma je pravzaprav umetna, dogovorjena norma; tako kot predpisuje ta norma, nihče ne govori — čeprav je res, da tako pišejo intelektualci že ves čas od Stritarja in Levstika dalje. A vendar so vsi bistveni ustvarjalci, začeni z predstavnikmi moderne, zavestno in načrtno kršili to normo, nemalokrat ozkočrtno in zastarelo, vedno pa temeljno usmerjeno proti pesniški svobodi in skrivnosti.

Renato Quaglia piše svojo poezijo v »rezijanskem narečju, pravzaprav v solbaškem govoru: torej v jeziku, ki ga govori in razume okrog tri tisoč ljudi«, kakor poroča Kravos v svojem spremnem zapisu. To je pravzaprav usoda vse poezije: njeno razumevanje je vedno ujeto v iracionalne, nespoznavne mreže; nobene garancije ni, da bo poezija, zapeta in zapisana v jeziku velikega naroda, doživela kaj boljše usodo kot Quagliova: da bo razumljena od več kot samo tri tisoč duš. Poezija, to je samota v svetu, ki je človeku sovražen ali še boljše: ki se že dolgo časa ne zmenja več za človeka; in ta univerzalna usoda sodobnega človeka (kot posameznika) in človeka (kot človeške skupnosti) je enako »zapisljiva« v jeziku, ki ga obvladuje in pesniško oblikuje Renato Quaglia, kot v jeziku katerega koli drugega pesnika, ki piše v »narodnem« jeziku.

Morda je to tolažba, morda spodbuda, ki sledi v podzavest zarinjeni zavesti, da se tudi prej opisani književni normi ne godi dosti boljše: le redke slovenske pesniške knjige so natisnjene v več kot 500 izvodih in le redke od njih so razprodane. Žalostno je, da mora njihovega avtorja kot po pravilu spremljati žalostna, če ne kar kruta in neusmiljena usoda, da bralstvo radodarnije poseže po njegovih knjigah. Tako seveda vidim Quagliovo ustvarjanje kot svojevrstno srečo in smiselnost: njegova poezija, Kravos poroča, da je najprej zapeta ali izgovorjena, šele nato zapisana, odkriva zakonitosti tistega zdavnaj minulega arhaičnega sveta, ki je bil hkrati vzpodbuda in prostor prve človekove duhovne uresničitve.

In prav zato seveda knjiga, ki nosi lakoničen naslov Baside - Besede, ne govori o rečeh sodobnega sveta v sodobni govorici, marveč skuša predse priklicati karseda arhaično, tako rekoč neartikulirano, v krik ujetu besedenje, ki vre iz pesnikovih ust kot hudourni potok; le tu in tam zastane za trenutek ali dva, da se znova z vso močjo požene proti vprašanju, ki čakajo slehernika na njegovi poti. Quaglia odkriva svet v njegovi nelepoti (nikakor ne gr-

Neznana Majcnova »Revolucija« v Kermaunerjevi osvetlitvi

Slovenski pisatelj Stanko Majcen je v petdesetih letih napisal dramo z naslovom »Revolucija«. To delo pa je širši javnosti sploh nepoznano. Društvo slovenskih izobražencev in združenje »Most«, sta zato sklenila, da to Majcnovo delo osvetlita in predstavita občinstvu. To nalogo je v vlogi predavatelja izpolnil znani književnik in kritik Taras Kermauner.

Majcnova, lahko bi jo imenovali »drama o lumpen revoluciji«, je slovenska socialna politična slika iz leta 45. Kermauner je povedal, da ta drama govori konkretno o medvojnem zgodovinskem času in da so osebe, ki v tem delu nastopajo, povsem spoznavne, čeprav jih seveda avtor omenja pod drugimi imeni. Tudi kraj dogajanja je konkreten — to je hiša, kjer je pisatelj živel med vojno.

Kermauner se je v svojem opisu zaustavil pri najzanimivejših značilnostih in napakah Majcnove drame in njegovih idej. To delo bi lahko oecnilo za moralno, politično, intelektualno dramo. Majcnu je nasilje tuje. Želi si kulturne, civilizirane družbe, v kateri se lahko vsak posameznik opredeli po svoji vesti. Za glavnega junaka svoje drame postavi književnik Vanjo, študenta medicine, ki se v vojni vihri »ne zna odločiti za pravo stran«. Upira se mu ubijanje, istočasno pa se zave, da brez bitke ne more biti avtonomnih držav in da brez ubijanja en narod ne bo priznal drugemu enakopravnosti. Ker se mu upro stalistični zločini, preide Vanja h kontrarevoluciji. Vanjin oče, prof. Stvarnik, zgodovinar, ne zna pomagati duha, ne zna mu nakazati »prave poti«, čeprav ga sin sam prosil za to.

S podobno očeta je hotel Majcen postaviti temelj kritiki svojih sodobnikov, obenem pa kritizira s tem tudi samega sebe. Vanja pa je sijajna literarna podoba mladega človeka, ki se v tistem času ni znašel, ki je sovražil nasilje, pa je zato — paradoksalno — dejansko podpiral zlo, saj je tudi kontrarevolucija prelila mnogo krvi.

Revolucija pomeni Majcnu totalitarno nasilje nad kulturo, civilizacijo, vsem lepim in človeškim. Ljudstvo, ki to revolucijo izvede, pa je »plebs«, drhal, — »lumpen proletariats«. Drama »Revolucija« je odgovor na Cankarjeve »Hlapce«, obenem pa njegovo nadaljevanje. Naslov bi se pri tem delu lahko glasil »Služkinje«, je poudaril Kermauner. Vanja je podoben učitelju Jermanu — bori se za evropejstvo, za kulturo in avtonomijo duha. Rajse se odloči za častno smrt, za moralno zmago, čeprav bi si lahko rešil življenje.

Ljudstvo je pri obeh dramatikih pokorno gospodarjem. Pri Cankarju je

gospodar klerikalna oblast, pri Majcnu pa je vladar revolucionarni tiran, ki se ne boji krvi, trpinčenja in nasilja za doseg svojih namenov. Revolucija je utopija, slepilo. Demagogi so prepričali ljudstvo, da je končno postalo enakopravno, da ima oblast v svojih rokah, čeprav je dejansko še bolj manipulirano kot prej. Totalitarna revolucija je zaostritev hlapčevstva v suženjstvo. Služkinje nadzorujejo svoje gospodarje, prisluškujejo jim in pazijo na vsak njihov korak. Informacije nato posredujejo revolucionarjem, ti pa jih uporabljajo kot vemo. Prepričane so, da bodo postale funkcionarji nove vlade: »Bili smo nič, bomo vse! Bili smo hlapci, bomo bogovi!«

Posebnost in pomanjkljivost Majcnove drame pa je v tem, da sploh ne omenja okupatorstva. Tudi tedaj ne, ko obravnava konflikt med revolucionarji (partizani) in kontrarevolucionarji (domobranci). Po končanem predavanju so številni udeleženci večera posegli v zanimiv razgovor med publiko in govornikom. HJ

Predelava Čehova

V torek je občinstvo odrgalo šesti odrezek abonmajske sezone Teatra Stabile, da si ogleda predstavo Michaela Frayna »Divji med« v režiji Gabrieleja Lavie. Gre za odrsko adaptacijo Čehovega »Platonova«, ki bi bil drugače neuporabljiv, saj bi trajal najmanj šest ur. Po vsem vidnem je treba reči, da je predstava nad vse zanimiva, predvsem v scenskih rešitvah, čeprav je način recitiranja dokaj konvencionalen in retoričen. Bleščeče pa opravita svojo nalogo protagonistata Rossella Falk in Umberto Orsini (mč)

Predstavili prvo ploščo ljubljanske skupine Quatebriga - Revolution in the zoo

LJUBLJANA — Večkrat slišimo vsemogoče definicije o občestveni vrednosti glasbe ter o glasbi kot univerzalnem jeziku, ki je razumljiv za celotno človeštvo. To prav gotovo drži, vendar je treba tudi pri tem upoštevati moteče dejavnike (beri nepriljubljenost določene glasbene zvrsti, oziroma nekomercialnost nekaterih skladb). Verjetno je treba prav vprašanju komercialnosti pripisati »krivdo« ali vzrok, da se je moral kvintet talentiranih in dovršenih jazz glasbenikov prekomerno angažirati, preden so našli producenta, ki bi »tvegala« izdajo nove jazzovske plošče.

Skupino Quatebriga sestavlja pet mladih muzicistov, ki so sicer študentje na graški akademiji za jazz. Skupaj nastopajo že dve leti, v katerih so bili deležni nedeljenih priznanj in laskavih pohval s strani poznavalcev te zvrsti, ki ima tudi v Sloveniji še mnogo privržencev. Čeprav so člani skupine Quatebriga želi nebroj uspehov v vseh dosedanjih nastopih, je bilo treba do izdaje plošče prehoditi trnovo pot. Velika jugoslovanska založniška podjetja so bila nezainteresirana za produkcijo jazz plošče, češ da je zvrst kot taka nekonvencionalna in preveč sofisticirana za širše ljudsko zanimanje. Quatebrigavci so bili deležni večjega razumevanja pri Trajni delovni skupnosti svobodnih kulturnih delavcev — Brut film iz Ljubljane, ki jim je nudila gmotno pomoč ter jim omogočila izdajo prvencna Revolution in the zoo (revolucija v zoološkem vrtu). Ploščo so tiskali v nakladi 2000 izvodov.

Skupina Quatebriga se je dokončno uveljavila na lanskem mednarodnem jazz festivalu v Križankah, na katerem je bila skupaj z avstrijsko skupino Vienna art

orchestra deležna najbolj spodbudnih ocen. Njihova glasba ne vsebuje zgolj jazzovske prvine, v njej so prisotni tudi motivi, ki so značilni za nove smeri rocka, funkca in klasike. Temeljno izhodišče ljubljanskega kvinteta je etnična glasba in priznati je treba, da je peterici uspelo strniti in predelati elemente ljudske glasbe z različnimi »primesmi« v dokaj zapletene, ampak zelo posrečene ritmične in harmonične strukture, ne da bi se pri tem izneverili improvizaciji, ki je že po definiciji prvo poslanstvo in prava vrednost jazzu.

Quatebriga ne sledijo trenutnim trendom in se ne naslanjajo na aktualne modne tokove, ampak dosledno nadaljujejo z lastnim pristopom do glasbe in do razvijanja lastne vizije jazzu. Skupina bo po zaslugi te plošče verjetno prebila lokalni okvir, v katerem je doslej nastopala, zato lahko pričakujemo, da bodo ljubljanski kvintet odslej primerno ovrednotili tudi v širšem jugoslovanskem prostoru in na evropski mednarodni sceni. Band sestavljajo Milko Lazar (sopran in alt saksofon, synthesizer), Nino de gleria (bas in kontrabas), Aleš Rendla (bobni), David Jarh (trobenta in krilovka) ter Igor Leonard (električna kitara).

Naj še pristavim, da so Quatebriga v stalni evoluciji in da vedno znova preizkušajo drugačne pristope in variante. Poslušalcu plošče, ki bo za tem (ali pred tem) skupino poslušal tudi v živo, bo mogoče zaslediti nekatere razlike v samem izvajanju istih melodij: to je najbolj zgovoren dokaz prizadevnosti in darovitosti peterke, saj je uspeh v jazzu vezan na sposobnost ustvarjanja, ampak tudi na nenehno preverjanje in spreminjanje lastnih, že uveljavljenih skladb. IGOR CANCIANI

Košarka: danes v 4. kolu finalne skupine pokala prvakov

Simac doma, Cibona v Madridu

Danes bo na sporedu 4. kolo finalne skupine evropskega košarkarskega tekmovanja za pokal prvakov. Potem ko so doma premagali Real Madrid, bodo košarkarji milanskega Simaca drevi pred lažjo nalogo. Doma se bodo namreč spoprijeli s francoskim moštvom Limogesa, ki je doslej zbralo dve točki na račun Makabija iz Tel Aviva. Petersonovi varovanci so tokrat nesporni favoriti.

Nedvomno pred težjo nalogo pa bo zagrebška Cibona, ki se bo v Madridu spoprijela z domačim Realom, ki je doslej takrat Zagrebčani vknjižil štiri točke (v gosteh proti Makabiju in doma proti Limogesu). Po nerodnem porazu v Kaunasu proti Žalgirisu, ko so Zagrebčani izgubili, čeprav je Sabonis igral le 20 minut, je upati, da bodo tokrat odločneje in zreleje igrali. Le tako je pričakovati, da jim bo lahko uspel podvig.

SINOČNJI IZID:
Makabi Tel Aviv - Žalgiris Kaunas 77:94 (38:47)

V KORACEVEM POKALU

Mobilgirgi visoko odpravil Partizana

Mobilgirgi — Partizan 102:81 (61:41)

MOBILGIRGI CASERTA: Lopez 10, Gentile 16, Esposito 2, Dell'Agello 20, Capone 5, Oscar 26, Generali 6, Scaranzin 8, Ricci 6, Palmieri 3.

PARTIZAN BEOGRAD: Obradović 2, Zorkić 11, Djordjević, Ilić, Živanović, Grbović 6, Savović 24, Marić 10, Vilfan 25, Koprivica 3.

CASERTA — V prvem povratnem kolu četrtfinala Koracevega pokala je Tanjevičev Mobilgirgi visoko premagal Partizana in se tako visoko oddolžil za poraz v Beogradu.

Zmaga domačinov ni bila nikoli v dvomu, tako da je lahko Tanjevič poslal na teren vse razpoložljive igralce. V Partizanovih vrstah je dobro

igral bivši košarkar Olimpije Peter Vilfan.

OSTALI SINOČNJI IZIDI

Bancoroma Rim (It.) - Hapoel Tel Aviv (Izr.) 93:74 (43:33); Divarese (It.) - Dreogan (Sp.) 101:82 (47:43); Berloni Turin (It.) - Paok Solun (Gr.) 97:82 (48:41); Olympique Antibes (Fr.) - Zadar (Jug.) 87:67 (42:33); C. zvezda Beograd (Jug.) - Asvel (Fr.) 105:83 (52:40).

Svetovni dvoranski rekord Bubke (5,87 m)

OSAKA — Sergej Bubka (SZ) je postavil nov svetovni dvoranski rekord v skoku s palico z rezultatom 5,87 m. Decembra je Američan Olson skočil centimeter manj. Na istem tekmovanju je Kanadčan Ben Johnson dosegel najboljšo znamko na svetu v teku na 60 m s časom 6"50. Prejšnji rekord 6"54 je bil star kar 8 let.

Tenis: prestižni »Masters« v New Yorku

J. Connors podlegel gripi

NEW YORK — Prvi dan teniškega »mastersa« v Madison Square Gardenu ni prinesel posebnih presenečenj. Vmes je sicer posegla gripa, ki je izločila Connorsa in dala možnost Ekvadorcu Gomezu, da se izkaže na tem prestižnem turnirju. Gomez je zamenjal slavnejšega Američana in v osmini finala premagal Francoza Leconta.

Že v prvem kolu je izpadel Šved Edberg. V slabi poldrugi uri ga je premagal domačin Kriek. Na papirju je bil Šved boljši, njegova kakovost pa je znatno pod svetovnim vrhom.

V samem uvodu je Mats Wilander z lahkoto odpravil Američana Davisa. Maloštevni gledalci niso videli posebno dobre igre. Dokaj slabo je zato začel tudi wimbledonski zmogovalec Boris Becker (ZRN). V prvem setu je proti Annaconeju (ZDA) igral počasi in statično in izgubil s 3:6. Čim se je nato ogrel so bile sanje Američana pri kraju. Preostala seta je Becker osvojil z gladkima 6:3 in 6:2.

Osmine finala bodo dopolnila sre-

čanja: Jarryd (Šved.) — Nystroem (Šved.), Noah (Fr.) — Mayotte (ZDA), Lendl (ČSSR) — Šmid (ČSSR) in Mc Enroe (ZDA) — Gilbert (ZDA).

Nogomet: disciplinski ukrepi

20 milijonov zaradi psov

RIM — Športni sodnik nogometne zveze je za eno kolo izključil Bagnija (Napoli), Cereza (Roma), Galio (Sampdoria) in Tempestillija (Como). Klube A-lige so prizadele tudi denarne kazni. Podvig navijačev Napolija, ki so na poti proti letališču psovali sodniško trojko, bo blagajno kluba olajšal za 20 milijonov lir. Inter bo plačal 9 milijonov.

V B-ligi so bili za eno kolo izključeni: Brunetti (Perugia), Cotroneo (Cesena), Moritani (Vicenza), Parpiglia (Campobasso), Piccioni (Catanaro), Ronzani (Pescara) in Urbano (Empoli). Člani Triestine Romano, Cinnello in Iachini so prejeli opomin.

Smučarski tek: 15 km za SP v Bohinju

Sonce omehčalo G. Swana

BOHINJ — Švedska je pričelivo osvojila prvo preizkušnjo smučarskih tekov v Bohinju. Na 15 km dolgi progi je bil prvi 22-letni Torgny Mogren, ki je s časom 37'52"4 za samih 8 desetink sekunde prehitel bolj znanega rojaka Gunda Swana.

Zmaga Mogrena je bila dokaj nepričakovana, botrovala pa ji je predvsem hitra smučina. Mogren je večino tekel po poledneli progi, medtem ko je za Swana sonce že malo razmehčalo stezo. Skandinavski uspeh je s tretjim mestom dopolnil Norvežan Ulvang. Prvi od Sovjetov je bil Aleksej Prokurov, ki se je uvrstil na 5. mesto z zaostankom skoraj dveh minut, prvi Italijan pa Albert Walder. Čas 39'45"5 mu je veljal 8. mesto.

Slovenski tekači nikakor niso posegli v živo. Jože Klemenčič je bil 69. s časom 41'59"6, Jani Kršinar pa se je uvrstil na 70. mesto.

Teka se je udeležilo skupno 112 smučarjev. Danes bo na sporedu štafeta 4x10 km kjer so glavni favoriti Norvežani. Na lestvici za SP vodi še naprej Swan pred Mogrenom.

Smuka za SP v težavah

KITZBÜHEL — Preizkusne vožnje za dva moška smuka, veljavna za SP, ki naj bi bila v Kitzbühlu jutri in v soboto so odgodili. Po celi Avstriji beležijo slabo vreme. Najprej je dež razmehčal že pripravljeno progo, včeraj pa je močno sneženje drastično zmanjšalo vidljivost.

Kolesarstvo: Braun okleva

CIUDAD MEXICO — Zahodnonemški kolesar Gregor Braun je po uri ogrevanja spoznal, da je bilo prehladno za poskus svetovnega rekorda v enourni vožnji. Ponovno bo poskusil srečo danes.

Tiskovna konferenca v Rimu za »mundial« 1990

Predstavili pripravljalni odbor

RIM — Predsednik italijanskega olimpijskega odbora Carraro je na včerajšnji tiskovni konferenci uradno predstavil svetovni javnosti pripravljalni odbor, ki bo poskrbel za organizacijo svetovnega nogometnega prvenstva 1990. Odboru predseduje mladi Luca di Montezemolo, Agnellijev sorodnik, ki se je pred leti uveljavil kot športni direktor avtomobilske hiše Ferrari.

Montezemolo, ki si je že izbral sodelavce, se je že lotil dela in pred kratkim ogledal vse stadione in druge strukture, ki pridejo v poštev za gostovanje te zelo pomembne mednarodne športne prireditve. Uradna odločitev o tem vsekakor pripada svetovni nogometni zvezi (FIFA), ki pa bo odločala na podlagi nasvetov in priporočil italijanskih prirediteljev. Računajo, da bodo seznam mest, ki bodo gostovala prvenstvo, objavili ko-

nec poletja ali najkasneje jeseni, tudi zato, ker hočejo preprečiti polemike med različnimi mesti in deželami, ki so se že pojavile v časopisju. Med kandidati za sprejem svetovnega prvenstva sta, kot znano, tudi Videm in Trst. Furlansko mesto ima vsekakor več možnosti kot Trst, če ne drugo razpolaga z novim, sodobno opremljenim stadionom.

Časnikarjem je Carraro včeraj tudi predstavil natečaj za izdelavo gesla in maskote svetovnega prvenstva. Zmagovite izdelke bodo predstavili takoj po finalni tekmi mehiškega »mundiala«. (Sandor Tence)

V tople kraje

RIM — Italijanski maratonec Michelangelo Arena bo v nedeljo tekel maraton v Manili, rojak Domenico Massari pa si je za prezimitev izbral maraton na Bermudskih otokih.

RALLY PARIZ — DAKAR

Smrt v helikopterju

PARIZ — Thierry Sabine, organizator rallyja Pariz - Dakar je izgubil življenje medtem ko je iz helikopterja nadzoroval potek etape, ki je pisano karavano privedla v kraj Gourma Rharous v Maliju. Helikopter, v katerem so potovale še štiri osebe, je zadel v peščeno sipino in se raztreščil. Podlegli so tudi ostali potniki.

Včerajšnjo etapo je motil močan puščavski veter, ki je dvigoval oblake peska. Slabša vidljivost je brzkone botrovala nesreči.

Organizacijski odbor je sporočil, da se bo dirka redno nadaljevala v skladu z željami Sabina, ki je pred začetkom predvidel tudi možnost nesreče. V Dakaru naj bi se rally zaključil 22. januarja.

Med žrtvami nesreče je tudi Daniel Balavoine, 33-letni francoski pevec, znan v zadnjih letih po svojem delovanju v korist revnih ljudstev Afrike in aktiven član gibanja proti rasizmu katerega so v Franciji žrtve priseljenci iz severnoafriških držav.

ODBOJKA: DREVI V TRSTU

Zaostala tekma Vala v C-2 ligi

Drevi ob 21. uri bodo odbojkarji štandreškega Vala, ki nastopajo v moški C-2 ligi, odigrali zaostalo srečanje 8. kola z ekipo Nuova Pallavolo Trieste. Gre za gostovanje, ki bo na sporedu v šolski telovadnici v Ul. Giulia. Dosedanji obračun obeh ekip v prvenstvu govori v korist slovenskih fantov. Ti imajo namreč na lestvici točki več od drevišnjega nasprotnika, čeprav so igrali tekmo manj. Kljub temu je tekma vse prej kot lahka, saj so nasprotniki dokaj solidna šesterka, ki je na domačih tleh še posebej nevarna. V primeru zmage bi Val na četrtem mestu dohitel Libertas iz Sacileja, s katerim se bo v redni tekmi 9. kola pomeril v soboto.

Skratka, drevišnje gostovanje je za Plesničarja in tovariše zelo pomembno, saj bi lahko bila odskočna deska za vzpostavitev stika s samim vrhom prvenstvenega vrstnega reda.

Vodstvo Stefanela sklicalo tiskovno konferenco

Pobuda klubov navijačev

TRST — Vodstvo Stefanela je včeraj sklicalo tiskovno konferenco, na kateri so pred vrsto zelo pomembnih srečanj (v nedeljo doma proti Benettonu, nato proti Oplu iz Reggio Calabria in ekipi Cantine Riunite iz Reggio Emilie) seznanili časnike s pobudo klubov navijačev, predstavili pa so tudi novo zdravniško službo.

Za nedeljsko domače srečanje proti moštvu iz Trevisa vlada v našem mestu med navijači Stefanela izredno zanimanje. Tekma bo v boju za obstanek verjetno odločilna. Predstavniki klubov navijačev Stefanela bodo kar sami prodajali vstopnice, tako da bi bile tribune v športni dvorani nabit polne in da bi ob enem preprečili navijačem Benettona, da bi najeli čimveč vstopnic. Govori se namreč, da naj bi iz Trevisa dopotovalo v Trst skoraj 1.000 navijačev.

V zdravniški odbor Stefanela so sprejeli tudi mladega travmatologa ortopeda Giorgia Sarlettija, ki je med drugim seznanil prisotne z zdravstvenim stanjem Fischetta. Dr. Sarletti je dejal, da so v Pavii Stefanelovemu »playu« povsem uspešno opravili operacijo meniskusa in da tudi intenzivna terapija poteka v najboljšem redu. (bl)

Odbojka: v pokalu prvakov Poraz Tartarinija zmaga Santala

V drugem kolu evropskega tekmovanja za pokal prvakov v odbojki je bolonjski Tartarinija izgubil v Moskvi proti CSKA z 0:3 (13:15, 12:15, 13:15). Santal iz Parme pa je v Bukarešti s 3:0 (15:12, 15:5, 15:13) odpravil domače moštvo Dinama.

Košarka: prijateljska tekma kadetov

Zagrebčani po podaljšku

Jadran Farco — Cibona 85:95 (44:31, 83:83)

JADRAN FARCO: Kovačič, Uršič 5 (1:1), L. Lippolis 10 (2:4), M. Pertot 7, Barini 6, Carbonara 6 (0:2), P. Pertot 2, P. Lippolis, Lokar 26 (4:4), Civardi 16, Mosetti, Terčon 7 (3:3).

CIBONA ZAGREB: Novosel 4, De. Mardetko, Čapeta 31 (3:6), Zebić 13 (3:7), Da. Mardetko, Breški, Bakula, Hajduk 4 (0:2), Ivičić, Frančić 8 (2:4), Močvali, Karner 35 (6:12).

SODNIK: Krečič. **PON:** Terčon in Lokar. **3 TOČKE:** Lokar 2, M. Pertot 1, Čapeta 1, Kraner 1.

V včerajšnji prijateljski tekmi na »Prvem maju« so kadeti zagrebske Cibone šele po podaljšku premagali Jadran Farco. Gre pa takoj omeniti,

da so gostje dopotovali z zelo pomlajeno postavo (igralci letnikov 1971-72), tako da so bili telesno (sicer ne po višini) slabši od naših.

Jadranovci so začeli odlično in povedli kar s 17:1 in 21:4. Nakar so gostje začeli zmanjševati prednost in celo imeli možnost, da osvojijo srečanje po regularnem času. Našim je sicer uspelo izsiliti podaljšek, v katerem pa so Zagrebčani takoj povedli in tudi slavili zaslužno zmago. (bl)

»Generali« za nogometaše

TRST — Tržaška zavarovalnica je podpisala z združenjem poklicnih nogometašev dogovor na podlagi katerega bo njegovim članom nudila ugodne pogoje pri sklepanju zavarovalnih pogodb, ki se bodo nanašale na socialno skrbstvo.

Košarka: turnir mesta Trst (»propaganda«)

Borovci zaslužno prvi

Libertas — Bor 57:88 (21:38)
BOR: Filipčič 2, Umer, Debeljuh 19 (1:5), Barini, Pavlica 39 (1:3), Starec, Dejan Umer 6, Rudež 1 (1:3), Gregori 12 (0:4), Posega 5 (1:3), Turk, Schiulaz 2, Bajc.

V zadnjem kolu turnirja je Borova postava dokazala, da je zaslužno osvojila prvo mesto. Tekma je bila borbena in prijetna kljub temu da zmaga Bora ni bila nikoli v dvomu, saj je vodstvo naših nihalo od 20 do 30 točk razlike.

Pohvalo zaslužijo vsi igralci, ki so pripomogli k osvojitvi prvega mesta, predvsem pa Filipčič, Posega, Turk in Bajc, ki so leto mlajši od ostalih.

Kmalu se bo začelo prvenstvo in dosedanji uspehi dobro obetajo. Naši pa se bodo morali dosti več potruditi, saj bo sedaj konkurenca še ostrijša. Andrej Pavlica je osvojil prvo mesto na lestvici strelcev. V osmih tekmah je dosegel kar 260 točk.

KONČNA LESTVICA: 1. Bor 14; 2. Servolana 12; 3. Kontovel 8; 4. Libertas 6; 5. Sokol 0. (Vanja)

MINIBASKET

Dom - Polisontina 54:36 (26:13)
DOM: Pahor 4, Baradel 16, Silič 10, Šfiligoj 16, Primožič, Pavšič, Faganel, Zavadlav, Pintar 2, Bednarik, Spacal 6, Princič, Sošol.

Domovci so z uspehom začeli letošnje prvenstvo v minibasketu. V srečanju proti Polisontini od Sv. Ane so namreč brez večjih težav zmagali.

Naslednje srečanje bodo mladi košarkarji Doma igrali v sredo, 22. t.m. ob 15.00 v gosteh proti UGG.

Štavka hokejskih sodnikov

RIM — Zveza hokeja na kotalkah je sporočila, da sobotnega kola A-1 lige ne bodo odigrali, ker so sodniki napovedali štavko. Redno bodo igrali v nižjih ligah.

Namizni tenis: po drugem povratnem kolu ženske C lige

Domovke odločno v boju za napredovanje

Zmagovito pot nadaljujejo dekleta Doma in iz kola v kolo postavljajo njihove možnosti za napredovanje vse bolj realne. Veliko pozornost posvečajo v Gorici edini slovenski namiznoteniški ekipi, ki je letos na pragu največjega uspeha doslej in bi prestop v B ligo predstavljalo zgodovinski moment SZ Dom. Praktično je letos Dom postal najboljša ekipa v mestu. Največ zaslug za takšen vzpon domovk pa ima odlična bivša igralca Vrtojbe Vodopivčeva, ki je na začetku letošnje sezone ojačila vrste Doma.

Izidi drugega povratnega kola: Kras Globtrade - Leifers 5:1; Cassa Rurale Villazzano - Azzurra 2:5; Karneid - Recoaro 2:5; Dom - Rentsch 5:2.

Lestvica: Dom 16; Kras in Recoaro 14; Karneid 6; Rentsch in Leifers 4; Cassa Rurale Villazzano 2.

Moška C liga

Polagoma prehajamo v ključne trenutke tretjeligaškega prvenstva, do konca katerega nas loči še pet kol. Krasovci so se z zelo dobro igro do zadnjega upirali domačemu moštvu Liberale A iz Castelfranca in morali so prepuštili nasprotniku obe točki šele po devetih napetih srečanjih.

Izidi drugega povratnega kola: Liberale A - Kras Globtrade 5:4; La Rotonda B - La Rotonda A 1:5; Liberale B - Duomo Folgore 3:5; Italcantieri - Leoniana 5:3.

Lestvica: Liberale A in Liberale B 14; Duomo Folgore 12; La Rotonda A 10; Kras Globtrade 8; Italcantieri 6; La Rotonda B in Leoniana 4.

Promocijsko prvenstvo

V promocijskem prvenstvu je bil Chiadino tudi tokrat premočan za Krasove fante. V prejšnjem kolu je

prišlo do velikega presenečenja, saj je doslej še nepremagani Grandi Motori gladko podlegel presenetljivi ekipi Fani Olimpia, ki ga je s tem uspehom dohitela na lestvici.

Izidi 8. kola: Fani Olimpia - Grandi Motori Trst A 5:1; Kras - Chiadino 1:5.

Lestvica: GMT A in Fani Olimpia 8; Chiadino 4; Kras 0. (Z.S.)

CONI: Felluga predsednik

TRST — Emilio Felluga je bil ponovno izvoljen za predsednika pokrajinskega odbora CONI in bo novo garnituro vodil do konca leta 1988. V odboru bodo sedeli še Dante Zorini, Bruno Passagnoli, Fulvio Alberi, Renato Del Castello, Paolo Fiorentin, Silvano Bloccari, Giorgio Fumini in Tullio Stabile. Odbor se bo sestajal enkrat mesečno.

NOGOMET: po prvem delu v 2. amaterski ligi Vesna le malenkost slabše Zarja dosti bolje kot lani

V nedeljo, 12. t.m., se je končal prvi del nogometnega prvenstva v 2. AL. Kot običajno smo se odločili, da naredimo statistični pregled dosedanjega poteka prvenstva, seveda s posebnim poudarkom na naši ekipi, Vesno in Zarjo.

Prvenstvo se je začelo 22. septembra lani in glede vremenskih razmer je bilo še kar naklonjeno nogometu, saj so odložili (zaradi burje) eno samo tekmo in sicer v 9. kolu, 17.11.85 (Campi Elisi - S. Sergio). Dodati sicer moramo, da sta sodnika dve tekmi predčasno prekinila, vedno v 9. kolu. Najprej Libertas - Stock zaradi nešportnega obnašanja nogometašev in voditeljev klubov, tako da je disciplinska komisija odredila, da obe ekipi tekmo zgbujata z 2:0. V 14. kolu pa je sodnik 2 minuti pred koncem prekinil srečanje Stock - Begliano pri izidu 1:0 v korist Stocka zaradi izgredov nogometašev Begliana. Po mnenju nogometne komisije izgredi niso bili tako hudi in zato bodo morali tekmo ponoviti.

Skupno so torej v prvem delu prvenstva odigrali 119 srečanj, v katerih je padlo kar 275 golov (lani 237). Povprečno smo torej videli 2,31 gola na tekmo (lani 1,975). Omenili bi lahko, da je bilo 13 avtogolov in kar 33 11-metrovk. Največ golov (25) smo videli v 4. kolu, najmanj (12) v 11. kolu. Letos se je le 39 tekem končalo pri neodločenem izidu (lani 52). Največ remijev (5) smo zabeležili v 11. kolu, prav nobenega pa v 1. kolu.

Naslov zimskega prvaka si je zagotovil Fortitudo, ki je v 15. tekmi zbral 21 točk. Lani si je naslov z 20 točkami zagotovila Vesna, ki letos skupaj z Zarjo s točko zaostanka deli drugo mesto. Največ golov (23) je dala dvojica Vesna - Muggesana, največ (32) jih je prejel Arrigosport. Najmanj golov (12) sta prejeli Fortitudo in Zarja, najmanj (11) sta jih dosegli Begliano in Libertas. Največ zmag (9) je osvojila Zarja. Največ porazov (8) je doživel Domio, ki je skupno s S. Luigijem in Beglianom tudi dosegel

najmanj zmag (2). Največ remijev (8) sta dosegli Vesna in Begliano, najmanj Zarja (2).

Lestvica najboljših strelcev po 15. kolu je naslednja:

7 golov: Botta (Opicina)
6 golov: Motta (Fogliano), Sorrentino (Libertas), Hubner (Muggesana), Bolle (Opicina), Massimi (S. Luigi), Pisani (Vesna), Mendella (Vivai Busà)

5 golov: Naldi (Stock), Lenardon (Vivai Busà).

Sedaj podrobneje pogledimo, kako sta v tem delu igrali Vesna in Zarja.

VESNA

Križani so z 20 osvojenimi točkami zasedli drugo mesto (lani so z istim številom točk bili zimski prvaki).

V osmih tekmah na domačih tleh je Vesna premagala le Arrigosport in Fogliano, remizirala s Fortitudom, Vivai Busajem, S. Luigijem, Opicino in Domiom in klonila le proti Stocku. V Križu je torej Vesna zbrala 9 točk, dala 16 in prejela 10 golov.

V sedmih tekmah v gosteh so »plavci« premagali Campi Elisi, Libertas, Isonzo in Muggesano, točko so prepuščili Beglianu, S. Sergiu in Zarji. Osvojili so torej 11 točk, dali 7 in prejeli le 3 gole. Skupni obračun Vesne v prvem delu prvenstva je torej 20 točk (6 zmag, 8 remijev, 1 poraz), 23 danih in 13 prejetih golov.

V vrstah Vesne smo doslej zabeležili tri izključitve: Pisani (Stock) ter Pipan in Kostnapfel (Isonzo). »Plavci« so imeli na razpolago le eno 11-metrovko, ki jo je uspešno izvedel Potasso proti Opicini. Proti so imeli kar štiri najstrožje kazni. Vrata Negri ni je 11-metrovko ubranil proti Zarji, bil pa je brez moči proti Vivai Busaju, Libertasu in S. Luigiju.

Trener Petagna je poslal na igrišče 17 nogometašev, od katerih sta le Potasso in Penco (tudi lani) igrala na vseh tekmah (v oklepaju doseženi goli):

15 tekem (Potasso (3) in Penco (1); 14 Negri ni in Verbich; 13 Pipan (1); 12 Pisani (6) in Bruno (3); 11 Tucci,

Floridan (2), F. Candotti, Picchieri (1), R. Candotti (3) in Kostnapfel (3); 9 N. Sedmak in S. Sedmak; 7 Jerman; 1 Perossa.

ZARJA

Z 20 osvojenimi točkami so Bazovci končali prvi del prvenstva na 3. mestu (lani 9 točk in 16. mesto).

V osmih nastopih pred domačim občinstvom je Zarja premagala Begliano, Campi Elisi, Vivai Busà in Domio, točko je prepuščila Vesni in Foglianu. Zgubila je proti Arrigosportu in Isonzu. Osvojila je torej 10 točk, dala 10 in prejela 8 golov.

Na sedmih gostovanjih so zarjani premagali Libertas, Stock, S. Luigi, Muggesano in Opicina (vedno s tesnim 1:0), zgubili proti S. Sergiu in Fortitudu. Zbrali so tako 10 točk, dali 6 in prejeli 4 gole. Skupni obračun Zarje je torej 20 osvojenih točk (9 zmag, 2 remija, 4 porazi), 16 danih in 12 prejetih golov.

Pri Zarji je bil doslej izključen le Tognetti (Campi Elisi). Bazovci so imeli v svojo korist dva avtogola (Begliano - Stock) ter dve 11-metrovki. Eno je proti Vesni zastreljal Piscanc, P. Terčon pa je bil uspešen proti Foglianu. Zarja je imela proti tudi eno 11-metrovko, katero pa je proti Opicini vratar Racman ubranil.

Trener Križmančič, ki je tudi letos moral (petkrat) obležiti dres nogometaša, je kot lani poslal na igrišče 21 nogometašev, od katerih so kar trije nastopili na vseh tekmah:

15 tekem Grgič, Bon in Sulcic (2); 14 Piscanc (4); 13 Franco, Borelli (1) in E. Fonda (2); 12 Tognetti (2), Terčon (1) in Del Bello; 11 M. Sossi (2); 8 F. Ražem; 6 Žagar; 5 Gotti, Kriszan in V. Križmančič; 4 Zeugna; 3 Racman; 2 D. Fonda in S. Sossi; 1 Kalc.

B. Rupel

Disciplinski ukrepi

Zaradi četrtega opomina sta bila v 3. amaterski ligi za eno kolo med drugimi diskvalificirana tudi člana Primorja Massimo Livan in Gaje Carlo Gabrielli.

andrej žagar o jadranskih tekmah

Zmaga v Padovi še omogoča ohranitev stika z boljšimi

Predzadnje kolo prvega dela prvenstva B lige nam je prineslo novi točki, s katerima smo na prvenstveni lestvici dohitei Facibo in Vicenzo. Tako imamo zdaj precej možnosti, da se povzpemo na 11.

mesto, ki je nekako vodilno za ekipe spodnjega doma. Tekma sama je imela dokaj nenavaden potek, saj je bilo oscilacij v rezultatu kar precej. Za začetek sem izbral consko obrambo 2-3, ker je bilo pričakovati, da na začetku tekme gostje ne bodo poskušali s trojkami, dokler se ne ogrejejo maksimalno. Predvidevanja so se izkazala kot netočna, saj je Celana kar prerešetala našo obrambo, ki pa resnici na ljubo ni bila dovolj gibljiva. Tako so si gostje v 6. minuti prvega dela priigrali kar 14 točk naskoka. S prehodom na možno obrambo je njihova prednost začela kopneti in v 13. minuti smo prvič izenačili na 22:22, potem ko so gostje v sedmih minutah dosegli samo dve točki. Do polčasa smo našo prednost povečali na 11 točk in odšli na odmor z rezultatom 39:28. V prvem polčasu je zelo rezervirano zaigral njihov center št. 14 Cortinovic, ki sem ga pred tekmo imel za bolj varnega. Za tako spremembo rezultata ima veliko zaslug Robert Daneu, ki je odlično skakal pod košema in tudi v obrambi dobro pokrival raketo.

Ko smo v drugem delu v 5. minuti vodili z 48:32 je gledalo, da je tekma končana. Teža mišljenja pa ni bila Celana, ki je začela bolj zbrano igrati in pod našim košem se je prebudil Cortinovic. Nabrati smo si kar precej osebnih napak ter že v 7. minuti padli v bonus. Tako so gostje

vidno manjšali razliko in v 14. minuti celo vodili s 60:59. V končnici smo potem mi manj grešili tako v obrambi, kot pri prostih metih ter minuto pred koncem vodili za 6 točk. Ob dobrem nadzemanju žoge ter košu Zarottija ob izteku tekme, smo si priborili dragoceno zmago, ki jo tudi trojka gostov v zadnjih sekundah ni več ogrozila. Naša igra ni bila prav kakovostna, saj smo veliko napak naredili v napadu ter izgubili tudi 13 žog, od tega nekaj prav v neprijetnem času. Poleg tega, da sta pomembni točki ostali doma, pa smo lahko zadovoljni s solidno mož-žo obrambo, ki je predseem v prvem trojčasu zelo dobro funkcionirala. Morda si v tej obrambi prehitro nabere osebne napake, toda proti takim nasprotnikom bo tudi v bodoče na domačih tleh morala biti naše osnovno orožje.

Zdaj je pred nami gostovanje v Padovi, ki je v tem kolu malo nepričakovano zmagala v Vicenzi ter je tako s 14 točkami na 10. mestu prvenstvene lestvice. Čaka nas torej zopet zelo zahtevno gostovanje, saj se nam v zadnjem času redno dogaja, da igramo z ekipami, ki v prejšnjem kolu zmagajo ter so tako v velikem zagonu. Na vsak način pa je pozitivno za našo ekipo to, da so skoraj vse poškodbe povsem sanirane in imam na razpolago vseh 14 igralcev, ter bodo lahko tako nastopili zopet v kompletni postavi. Zavedamo se, da gostovanje v Padovi ne bo lahko, saj domača ekipa na vsak način skuša ujeti stik s sredino lestvice, torej z urstvitvijo med prvih šest, ki še vodi h končnemu uspehu, toda tudi mi imamo ambicije, da bi z zmago v Padovi ujeli priključek k sredini lestvice ter v povratnem delu prvenstva skušali ta rezultat še popraviti. Na pot odhajamo na dan tekme, saj je pač gostovanje dovolj blizu, tako da ni potrebno odhajati dan prej.

Primorje: dve muhi na mah

Trebenski derbi s Primorcem je imel za Primorje dvojni učinek: osvojilo je obe točki, hkrati pa se je samostojno povzpelo na vrh lestvice 3. amaterske lige

trener franko drašič o meblovih tekmah

Mlade se dobro vključujejo v ekipo

Letošnji Meblo res nima sreče. Zaradi bolezni, poškodb in izključitev že precej kol ne nastopamo v popolni postavi. V soboto se je bolni Žerjalovi pridružila še Mira Grgič, ki si je med ogrevanjem poškodovala palec desne roke. Mira pa je glavni organizator igre v naši ekipi in nastopa kot edini podajač že od prvega kola dalje. Na igrišče sem bil tako primoran poslati na njeno mesto mlado Pertotovo, ki ni še igrala v vlogi edinega podajalca. Na njeno diagonalo pa sem bil prisiljen postaviti Vesno Klemše, ki ni še povsem okrevala od hude rane na sredincu leve roke. Razlogov, da sem bil zaskrbljen, je bilo kar dovolj. Zaradi teh sprememb v zadnjem trenutku, sem naročil svojim igralcem, naj igrajo premišljeno in umirjeno, brez večjih tveganj s hitrimi akcijami. Naša igra je tako slonela na visokih podajah z močnimi zaključnimi udarci. Na našo srečo se nasprotnice niso predstavile kot izredno močna in borbeno ekipa. Njihov glavni adut so bili forsirani in močni servisi. Z njimi so direktno dosegle 14 točk, od skupnih 28, kolikor so jih spravile čez mrežo v celi tekmi. Zaradi velikega tveganja pa so zgrešile kar 18 servisov in s tem nam prepuščale pobudo. Rezultat ni bil nikoli v dvomu, razen v zadnjem setu, ko sem pri stanju 8:6 za nasprotnika opravil taktično menjavo in zamenjal v zadnji liniji Maverjevo s Forausovo. S tem sem ojačil obrambno vrsto in izbral vrsto dobrih servisov Forausove, kar je pozitivno pripomoglo h končni zmagi. Od igralck gre na prvo mesto pohvaliti Pertotovo, ki je odlično zamenjala Miro, nato Maverjevo, ki je bila v napadu neustavljiva, potem Kraljevo s svojo premišljeno igro in raznolikim napadom ter Markovi-

čevu v sprejemu in Forausovo v obrambi.

Sobotna tekma je pokazala, da se mlade igralke dobro vključujejo v ekipo in da so gotovo jamstvo za Meblovo prihodnost. To pa je za trenerja največje zadoščenje.

Prihodno soboto gostujemo v Pordenonu proti istoimenski ekipi, ki zaseda prvo mesto na skupni lestvici in ki je vse dosedanje tekme z lahkoto zmagala, kar nam jasno pove dejstvo, da je izgubila le dva seta. Mi bomo igrali z najmočnejšo postavo, vprašljivo je le nastop Mire Grgič. Zavedamo se, da je tekma izredno težka in zmagata skoro nemogoča, vendar se bomo potrudili, da se bomo vrnili s Pordenona kot zmagovalci. Med tednom intenzivno vadimo, kako bi zaustavili predseem servise, ki so njihovo najmočnejše orožje ter napadali tako, da onemogočimo njihov visok blok. Prepričan sem, da bomo Pordenonu nudili močan odpor in da bo sobotni spopad vreden ogleda.

obvestila

SK DEVIN
sporoča, da bo v nedeljo, 19. t.m., odhod avtobusa za smučarski izlet v Trbiž: iz Praprota ob 6.15, Nabrežine ob 6.25, Sestljana ob 6.35, Devina ob 6.45 in Štivanja ob 6.50.

PRIMOTOR KLUB
obvešča svoje člane, da bo srečanje danes, 16. t.m., ob 20.30 v društveni gostilni v Lonjerju.

SPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da se bo v kratkem začel vsakoletni plavalni tečaj na Alturi za osnovnošolce. Predvidoma bo potekal ob ponedeljkih in sredo popoldne. Vse informacije še danes, 16. t.m., v uradnih urah v tajništvo SZ Bor (tel. na št. 513-77).

SK MLADINA
organizira v nedeljo, 19. t.m., smučarski izlet na Nevegal. Odhod avtobusa z Opčin (bar Centrale) ob 5.30; iz Križa ob 5.45. Vpisovanje v Domu A. Sirk vsaki dan od 19. do 21. ure še danes, 16. t.m. Cena izleta 14.000 lir.

KK BOR
obvešča, da bo sestanek odbora kluba jutri, 17. januarja, ob 20. uri na stadionu 1. maj.

ODBOJKA: Sloga samozavestno v prvenstvu 1. divizije

Prve dni februarja se bo na Tržaškem začelo odbojgarsko prvenstvo v 1. moški diviziji, v katerem bo od slovenskih šesterek poleg Bora nastopila tudi ekipa Sloga. Pri SZ Sloga se z moško odbojko ukvarjajo le 4 leta, v tem kratkem obdobju pa so na mladinskem področju dosegli že zavidljive uspehe. Poleg serije pokrajinskih naslovov v miniodbojki so Slogini fantje v kategoriji under 15 lani in pred dvema letoma osvojili pokrajinski naslov, pred dvema letoma pa tudi deželnega in so tako nastopili na državnem finalu. V lanski sezoni so slogaši nastopali v D ligi, vendar je bila ta za mlade neizkušene fante prezahtevna, zato so iz lige izpadli, nabrali pa so si vrsto tekmovalnih izkušenj, ki jim bodo v teošnjem prvenstvu seveda zelo koristne. Ekipa trenira letos pod vodstvom Petra de Waldersteina, katerega smo tudi prosili za razgovor, da nam pojasni, kako poteka delo z moškimi pri SZ Sloga.

Seznam Sloginih igralcev 1. divizije

Matija BETOCCHI	1966	180 cm	k
Aleks BRASS	1955	185 cm	c
Mario ČAC	1970	178 cm	u
Peter DE WALDERSTEIN	1964	180 cm	u
Peter GRGIČ	1951	190 cm	k
Maksimiljan GULIČ	1969	181 cm	c
Ivo HROVATIN	1969	185 cm	k-c
Marko KERPAN	1969	176 cm	u
Marko KOMAR	1969	183 cm	c
Marko KRALJ	1966	183 cm	c
Borut PAHOR	1966	180 cm	k
Branko SAIN	1969	175 cm	k

»Slogine odbojkarje trenirava dva trenerja: za ves minivolley ter za kategorijo »under 14« skrbi prof. Ivan Peterlin, sam pa imam ekipo »under 18« ter člansko moštvo, v katerem bom tudi sam nastopal. Ogrodne ekipe bo seveda sestavljeno iz igralcev, ki že uspešno nastopajo v kategoriji »un-

der 18«, kjer so tudi dosegli res lep uspeh, saj so dokazali, da so, za letos premočnim Interjem 1904, druga sila na Tržaškem. Poleg njih bova od lanske ekipe igrala še Marko Kralj in jaz, nato še Aleks Brass in Peter Grgič, ki sta pred dvema letoma že igrala pri Slogi, ter Matija Betocchi in Borut Pahor, to sta igralca, ki sta se z odbojko šele letos začela ukvarjati in sta tudi že pokazala lep napredek in veliko volje do dela.«

Kako so potekale vaše dosedanje priprave in kako sploh trenirate?
»S treningi smo začeli praktično v drugi polovici avgusta, ko so se mlajši odbojkarji prve ekipe udeležili priprav na Ravnah na Korškem. Od septembra dalje treniramo trikrat tedensko in fantje v glavnem zelo resno in požrtvovalno delajo. Največje probleme nam delajo prav vadbeni prostori. Do novembra smo trenirali v telovadnici pri Banih, ki pa je zdaj zaradi obnovitvenih del zaprta. Zato treniramo v Repnu, oddaljenost te

telovadnice pa nam povzroča precej organizacijskih težav. Vse Slogine ženske ekipe in mlajši fantje pa trenirajo v openski telovadnici, razpoložljivih ur pa je premalo, da bi lahko izpeljali vse programe, ki smo si jih začrtali pred pričetkom sezone. Zaradi tega letos ne bomo nastopili v moškem prvenstvu »under 16«, kot smo prvotno nameravali, ker enostavno ne bi imeli kje igrati. Zato bodo fantje, ki bi prišli v poštev za to prvenstvo (razen M. Čača, ki pa nastopa tudi v kategoriji »under 18« in v 1. diviziji), nastopili samo v kategoriji »under 14«, kjer pa bo Sloga, če bo le mogoče, zastopana z dvema ekipama.«

Kaj pa načrti za prvenstvo prve divizije?
»Zaenkrat še ne poznam moči ekip, ki so bile uvrščene v našo skupino. Lahko pa še danes trdim, da v prvenstvu ne bomo odigrali podrejene vloge in da se bomo na vsaki tekmi srčno borili za uspeh.« (INKA)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir (prednaročnina do 31.1.1986 je 90.000 lir); v SFRJ številka 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Polni tekoci račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, fax. 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

16. januarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Člen italijanske
zveze časopisnih
zakladnikov FIEG

Pasok in »tretja pot v socializem«

Gentlemanski dogovor z Grki

ATENE — Vladajoča grška stranka Pasok je pričarana, da bo »grška pot v socializem« dolgoročen in napet proces, ki ga bodo spremljala odrekanja ter oslajanje na lastne sile in notranje rezerve. Gospodarske težave, s katerimi se srečuje Grčija — pravijo v socialističnih krogih — so posledica zgrešene gospodarske politike poprejšnjih konservativnih vlad, slabe strukture narodnega gospodarstva in njegovega razvoja, zasnovana na kapitalističnem zasebnem gospodarstvu.

Grško gospodarstvo, in zlasti njegov javni sektor, kateremu je vlada dodelila vodilno vlogo v razvoju, se mora po trditvah socialistov hitreje prilagajati novim gospodarskim razmeram na mednarodnem tržišču, pri tem pa mora do največje možne mere uporabljati domače surovine in energetske vire. Vsega tega pa, se razume, ne bo mogoče uresničiti čez noč. Za temeljite spremembe v grški družbi, za katere se je opredelil Pasok, sta potrebna aktivno sodelovanje vseh državljanov in njihovo skromnejše življenje.

Med svojo štiriletno oblastjo so socialisti sprejeli več kot dvajset zakonov za postopni socialistični razvoj države. Vlada premiera Papandreua postopoma podružlja javna in zasebna podjetja, decentralizira oblast in zaposlene v podjetju uvaja v njegovo upravljanje. Pasok je med prvim mandatom uvedel 40-urni petdnevni delavnik v zasebnem sektorju, pravico glasovanja z 18 letom, omogočil je bivšim partizanom povratek v domovino, zagotovil jim je pokojnino in odpravil še celo vrsto drugih nepravilnosti iz časov državljanske vojne.

Vlada grških socialistov je prepričana, da se bodo ugodnosti vsega tistega, kar imenujejo »tretja pot v socializem«, poznalo že v nekaj letih. Za »tretjo pot« je značilno najširše nadzorstvo državljanov pri razdeljevanju nacionalnega gospodarstva in demokratičnost odnosov tako v gospodarstvu kot v proizvodnji. Pod imenom »tretja pot v socializem« grški socialisti predvsem poudarjajo »neposredno udeležbo državljanov pri sprejemanju odločitev, ki zadevajo njihovo življenje in delo, krepitev in širjenje javnega gospodarskega sektorja in družbenih dejavnosti, kmetijskega združništva in potrošniških združenj.«

Papandreuova vlada je ustanovila nacionalne odbore za razvoj, nove organe oblasti, ki izvajajo politiko decentralizacije v državi. Po delegatskem načelu v teh organih sodelujejo vsi občani, predstavniki množičnih organizacij, občin, mestnih skupnosti, sindikatov, kmetov, potrošniških združenj, ki bodo grške kmete osvobodile težkega bremena okoli pol milijona nakupovalcev — posrednikov, zagotovo edinega sloja v Evropi, katerega še danes sprejemajo kot nujno zlo. Po novem zakonu o mestni upravi bodo občine in mestne skupnosti postale »organi decentralizirane oblasti«; prisodili so jim večje pristojnosti, ki jih je kdajkoli imela grška uprava.

Poleg Pasoka igra pri socialističnem razvoju Grčije važno vlogo delavski sindikat, ki se — kot je nedavno izjavila vlada — ne sme omejevat samo na zadovoljevanje sedanjih potreb zaposlenih, ampak se mora boriti za izvajanje dolgoročnih gospodarskih in družbenih razvojnih načrtov in za krepitev vloge zaposlenih v gospodarskem življenju države.

Pasok in njegova vlada pričakujejo od Grkov, da bodo s strpnostjo in razumevanjem sprejemali težave in da se bodo enotno borili za gospodarski in družbeni razvoj. Socialisti zagovarjajo sodelovanje vseh pri delitvi »nacionalne pogače«, vsakega po svojih močeh. Predsednik Papandreu je to obvezo imenoval »svojevrstni gentlemanski dogovor z Grki.«

Odkrili ustno akupunkturo

PEKING — Kitajski zdravnik Liu Jinrong je po 25-letnih raziskavah v ustih odkril 79 novih akupunkturskih točk, kjer z vbodi igle lahko zdravi vse bolezni od glave do nog, vstevši impotentnost. Vest objavlja kitajski dnevnik v angleščini China Daily.

Jinrongov način zdravljenja je tako uspešen, da ima na dan na stotine bolnikov. Ozdravil je 138 od 200 bolnikov z možgansko trombozo.

Za nekega kitajskega znanstvenika je ustna akupunktura pravo odkritje in predstavlja nadaljnjo obogatitev kitajskega tradicionalnega zdravljenja.

Dvoje protislovnih lepot

RIM — Svoječasni svetovni prvak v body buldingu, biolog 40-letni Filippo Massaroni in italijanska filmska igralka 23-letna Nancy Brillii (telefoto AP)

Wiesenthal o preganjanju Indijancev

OSLO — Znani lovec na naciste Simon Wiesenthal se je zavzel za večje spoštovanje pravic Indijancev, posebno v Srednji in Južni Ameriki. Na tiskovni konferenci v Oslu je Wiesenthal izjavil, da v nekaterih državah vršijo genocid nad njimi.

Po agencijskih vesteh naj bi Wiesenthal proti koncu leta pripravil raziskavo o vprašanju Indijancev in njihovih pravicah. Beseda bo takrat tekla predvsem o preganjanju Indijancev v Srednji Ameriki, Braziliji in Peruju. Wiesenthal pričakuje, da bo takšno zavzemanje izboljšalo življenjske razmere Indijancev.

Rezerve zlate rude na Češkoslovaškem

PRAGA — Rezerve zlate rude na Češkoslovaškem, na nahajališču Čelina-Mokrsko, kjer kopljejo zadnja leta, znašajo po sedanjih ocenah kakšnih 100 ton. Poprej so te rezerve ocenjevali za polovico manjše. Čehoslovaki pa niso povedali, kolikšne so rezerve zlate rude na drugih, v zadnjem času odkritih nahajališčih. Uradno so povedali, da so zlato rudo našli v nekaterih drugih rudah. Na podlagi uspehov dosedanjih raziskovanj so na Češkoslovaškem sklenili, da bodo najbolj verjetno proti koncu sedanjega petletnega načrta obnovili kopanje zlate rude, ukinjeno zaradi nedonosnosti v šestdesetih letih.

V Arabskih emiratih uvažajo neveste

»Otroci nafte« - izgubljena generacija

MANAMA — Iz družin, kjer je en zakonec prispeval k bogastvu s prodajo nafte, drugi pa mladost in lepoto daljne Indije, Pakistana in drugih azijskih držav, prihajajo otroci, ki so jim sociologi že dali pečat »izgubljene generacije«. Solske oblasti v Združenih arabskih emiratih in v drugih zalivskih državah so prve sprožile alarm, saj so ugotovile, da iz šol prihajajo generacije otrok iz mešanih zakonov, ki so do skrajnosti agresivni, asocialni in slabo obvladajo arabsko. V državah, kjer skoraj niso poznali kriminala, je ta v zadnjem obdobju v precejšnjem porastu predvsem med mladoletniki.

Kdo so torej »otroci nafte« kot jih tudi drugače imenujejo sociologi v državah Zaliva. Rodili so se v mešanih zakonih, v katerih je bil oče Arabec, mati pa dekle, včasih še deklita, ki je kot nevesta prišla v neznano iz Indije, Pakistana, Indonezije in drugih azijskih držav. Težnja, da so si Arabci poskrbeli neveste iz revnih azijskih držav, se je začela z bogastvom ob črpanju »lekočega zlata«. Danes to ni več težnja, temveč je nekaj povsem običajnega, saj tako pridejo Arabci do lepih, mladih, poslušnih, predvsem pa do skrajno poceni nevest. Nič čudnega torej, da je danes v Združenih arabskih emiratih kar 30 odstotkov domačinov poročenih s tujkami, ta odstotek pa neprestano raste.

korenine, kar pa je najhuje, ne čutijo nobene čustvene privrženosti do držav, v katerih so se rodili. Z jezikovnimi težavami pa se ne soočajo samo otroci iz mešanih zakonov, podobne težave imajo tudi tisti, ki so imeli za dojljivo, pestunjo ali varuško dekle iz azijskih držav.

»Kdo bi potrošil 80 tisoč dolarjev, kar je danes cena za domačo nevesto iz Združenih arabskih emiratom, ki se med drugim ne bo pripravljena ukloniti volji moža, ko pa lahko Arabci v katalogu izberejo mlado in lepo nevesto, ki bo pristala na vse, samo da se reši bede, v kateri je živela. Te besede neke Arabkinje, ki jo je mož odslovil, zgovorno dokazujejo vzroke takih zakonov.«

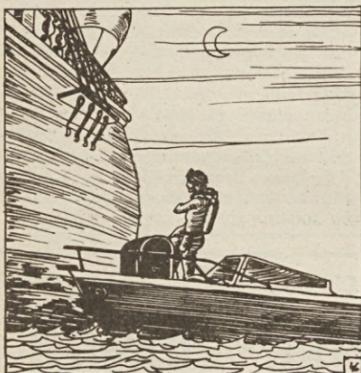
Nekatere zalivske države so poskušale preprečiti in prepovedati take mešane zakone, a zaman. Sedaj so se odločile za brezobrestna in negotovna posojila, s katerimi bi se lahko Arabci dokopali do pravih domačih »pustinskih lepotic«. Tudi to pa po vsej verjetnosti ne bo koristilo, saj so odnosi med spoloma v bogatih zalivskih državah razpeti med blaginjo in starimi tradicijami, kar seveda ne gre skupaj. »Pustinske lepotic« so namreč izobražene in nočejo biti več v podrejenem stanju, kot to zahteva arabska tradicija.

Te tujke žive osamljeno v novozgrajenih mestnih četrtih, kjer so se nastanile te mešane družine. Otrokom seveda ne morejo dati tiste jezikovne vzgoje, ki jo bi potrebovali, saj tudi same izredno slabo govorijo arabsko. Njihovi otroci pa spoznajo, da so v bistvu tujci, ko prekoračijo prag solskih poslopj. Pravi Arabci zavračajo take otroke, ki se čutijo razpeti med kulturo svojih mater in kulturo države, v kateri živijo.

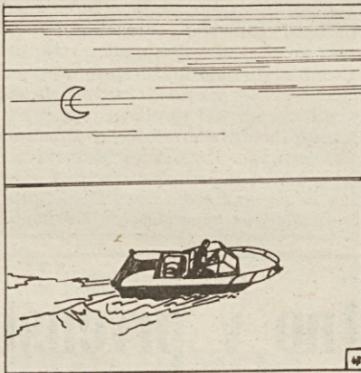
To svoje podrejeno stanje kompenzirajo z agresivnostjo, manjkajo jim

UKLETA LADJA

BESEDILO BLAŽ LUKAN
SLIKE VALTER VALENCIČ

46. Povzpel se je na barko in se okretno razgledal po palubi. Kmalu je odkril vhod v navigacijsko kabino ter dvoje skrinj, ki sta mu seveda takoj postali sumljivi. Vzel je v roke svoj potapljaški nož ter ga porinil v rešo med pokrovom in skrinjo. Toda pokrov se ni udal. Poskušal je še pri drugi, močno je sunil navzgor, tako da je zlomil nož. Pridušeno je zaklel, nato pa je pripeljal k barki svoj čoln, ki ga je imel zasidranega nedaleč stran. S težavo je zvelkel težki skrinji na čoln ter odplul, da se je morje močno penilo v lunini svečavi.

47. Na čolnu se je preoblekel in še močneje pognal motorje. Skozji možgane so mu švigale misli. Spomnil se je križevega kralja z igralnih kart ter njegove krone in žezla. Spomnil se je pudla stare gospe s tenko zlato ovratnico z vdelanimi rubini, ki ga je videl na morju pred mnogimi leti. Spomnil se je pravljice, v kateri kraljični, ki joka, kapa-jo iz oči biseri. In končno se je spomnil še rdečeličnega debeluha, ki ga drži za vrat na sredincu pa se mu bleščji velik pečatni prstan. Nakremžil se je, roka je krčevito zgrabila za krmilo, naredil je sunkovit krog in razrezal lunin soj na morsk gladini ter ustavil stroje.

48. Močno je zajel hlad, ki ga je bila polna ta jasna juljska noč ter, znova poskušal odpreti skrinjo. Zdal, kakor da bi našel pravi trenutek in pravi kraj za to, je z lahkoto odprl prvo skrinjo. Nervozno je privzdignil pokrov ter prese-nečen zazeval v noč — skrinja je bila polna školjke! Mrzlično jih je razbrskal in z roko segel globoko na dno: »Same školjke!« Zaklel je in jezno zvrnil skrinjo v morje. Školjke so se tako vrnile v nedrje morja, ki jih je rodilo, skrinja pa se ni hotela potopiti. Divje je hitel odpirati še drugo skrinjo.

Letošnji odstrel kengurujev: 2,6 milijona živali

SYDNEY — Uradno so določili višino letošnjega odstrela kengurujev: 2,6 milijona primerkov; lanski je znašal 2 milijona. Varstveniki narave nasprotujejo vladnemu dovoljenju za odstrel zlasti v Queenslandu, ki je kmečkega in konservativnega družbenega značaja, imenovanega tudi »globoki sever«, kjer število kengurujev sploh ni znano in kjer naj bi živali pobijali zaradi kože in mesa.

Herb Bonney, direktor queenslandskega naravnega parka je zanikal, da bi visoko število vrečarjev, določenih za odstrel, lahko ogrozila naravni ob- stoj in razvoj teh živali, in da je letošnja za odstrel določena kvota v skladu s potrebami industrije, kmetijstva in paše za kenguruje.

IZREDNA
PRODAJA

PLASČEV
PLASČEV
PLASČEV
VSEH VELIKOSTI

Emporio

FIorentINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669